

הצעת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"א-2021

פרק א': מטרת החוק

1. מטרה חוק זה בא לתקן חוקים שונים ולקבוע הוראות נוספות במטרה להעלות את רמת החיים בישראל, לחזק את הצמיחה במשק, ובכלל זה הצמיחה לנפש, להגדיל את התעסוקה, את הפריורן במשק ואת רמת התחרות בו, להוזיל את יוקר המחיה בישראל ולצמצם את הנטל הרגולטורי, והכול בהתאם ליעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנים 2021 ו-2022.

פרק ב': דיוור דיגיטלי

2. תיקון חוק פנייה לגופים ציבוריים באמצעי קשר דיגיטליים בחוק פנייה לגופים ציבוריים באמצעי קשר דיגיטליים (בפרק זה – חוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים) – (1) במקום שם החוק יבוא "חוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים";

דברי הסבר

כמו כן מוצע לקבוע כי לעניין פרק ב' לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, "גוף ציבורי" יהיה גוף המנוי ברשימת הגופים שבתוספת הראשונה לחוק האמור וכי לעניין פרק ג' לאותו חוק, כנוסחו המוצע, "גוף ציבורי" יהיה גוף המנוי ברשימת הגופים שבתוספת השנייה לחוק. ברשימה זו יכללו, על פי המוצע, גופים ציבוריים שהגדרתם בסעיף 23 לחוק הגנת הפרטיות, התש"א-1981 (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – חוק הגנת הפרטיות). מאחר שבין גופים אלה קיימים גופים שחוק הגנת הפרטיות הוחל לגביהם בצו של שר המשפטים (לפי פסקה (2) להגדרה "גוף ציבורי" בסעיף 23 לחוק האמור). מוצע להבהיר שגוף כאמור ייחשב לגוף ציבורי לעניין ההסדר המוצע בפרק ג' כנוסחו המוצע רק אם נקבע בצו כאמור שהוא רשאי לקבל פרטי כתובת דואר אלקטרוני ומספר טלפון נייד.

רשימת הגופים הציבוריים לעניין ההסדר המוצע בפרק ג' האמור רחבה יותר מהרשימה לעניין פרק ב' – ההסדר הקיים היום בחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים – וזאת מכיוון שהתכליות של שני הפרקים האמורים שונות זו מזו. בעוד שפרק ב' האמור עוסק בחובות של גוף ציבורי לאפשר לאדם לפנות אליו באמצעים דיגיטליים, ועל כן עמידה בהוראותיו רלוונטית בעיקר ליחידות בגופים אלה הנותנות שירות לציבור ומקיימות איתו קשר, הרי שהתכליות של פרק ג' המוצע מאפשרות לגופים ציבוריים להשתמש בהסדר דיוור דיגיטלי העדיף על דיוור פיזי, הן בעבור הציבור והן בעבור הגוף הציבורי עצמו, ולכן הוא רלוונטי לרשימה רחבה יותר של גופים ציבוריים. כך לדוגמה, הוחרגו מהחובות הקבועות בפרק ב' לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, גופים שעיקר עיסוקם אינו במתן שירות לציבור, כגון שירות הביטחון הכללי והמוסד

סעיף 2 התיקונים המוצעים בפרק זה נועדו להתאים כללי את אופן שליחת המסרים על ידי גופים ציבוריים לעידן הדיגיטלי, ולאפשר שליחה של מסרים על ידי גופים ציבוריים באמצעים דיגיטליים, תוך קביעת סטנדרטים מחייבים לשליחת מסרים אלה.

דיוור דיגיטלי יאפשר את שליחת המסר באופן מיידי בערוץ זמין, אמין, נגיש, מאובטח, מהימן וזול, תוך שמירת פרטיותו של הנמען. בכך, בכוחו של הדיוור הדיגיטלי ליעיל את תהליך התקשורת עם גופים ציבוריים, הן מנקודת המבט של הפרט שיקבל את המסר והן מנקודת המבט של הגוף הציבורי.

לפסקה (1)

חוק פנייה לגופים ציבוריים באמצעי קשר דיגיטליים, התשע"ח-2018 (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – חוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים). מסדיר פנייה לגופים ציבוריים כהגדרתם בחוק, באמצעי קשר דיגיטליים כהגדרתם בו, וקובע כי גוף ציבורי כאמור חייב לאפשר לכל אדם לפנות אליו באופן דיגיטלי. מאחר שמוצע להוסיף לחוק הסדר שעניינו שליחת מסרים באופן דיגיטלי מגופים ציבוריים, מוצע לשנות את שם החוק כך שישקף את התיקון המוצע.

לפסקה (2)

מוצע לחלק את חוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים לפרקים כך שפרק ב' יכלול את ההסדר שעניינו פנייה לגופים ציבוריים באמצעי קשר דיגיטליים, ופרק ג' כנוסחו המוצע ויכלול הסדר שעניינו שליחת מסרים מגופים ציבוריים באופן דיגיטלי. בתוך כך, מוצע, בסעיף 1 וא לחוק כנוסחו המוצע, לייחד את ההגדרה "אמצעי קשר דיגיטלי" הקבועה היום בסעיף 1 לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, להסדר שבפרק ב' לחוק.

¹ ס"ח התשע"ח, עמ' 902; התשפ"א, עמ' 16.

(2) לפני סעיף 1 יבוא:

“פרק א': הגדרות”;

(3) בסעיף 1 –

(א) ההגדרה “אמצעי קשר דיגיטלי” – תימחק;

(ב) במקום ההגדרה “גוף ציבורי” יבוא:

“גוף ציבורי” – אחד מאלה, לפי העניין:

(1) לעניין פרק ב' – גוף שנותן שירות לציבור, המנוי בתוספת הראשונה;

(2) לעניין פרקים ג' וד' – גוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 23 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981,² ולעניין גוף כאמור בפסקה (2) להגדרה האמורה – נקבע לגביו בצו לפי אותה פסקה כי הוא יהיה רשאי לקבל פרטי כתובת דואר אלקטרוני או מספר טלפון נייד, המנוי בתוספת השנייה”;

(4) אחרי סעיף 1 יבוא:

“פרק ב': פנייה לגופים ציבוריים באמצעי קשר דיגיטליים

הגדרה 1א. בפרק זה, “אמצעי קשר דיגיטלי” – אמצעי טכנולוגי שבחר גוף ציבורי, המאפשר לציבור לפנות אליו בפשטות מכל מקום, באמצעות האינטרנט, לרבות באמצעות דואר אלקטרוני, וכן לצרף לפנייתו קבצים”;

(5) אחרי סעיף 3 יבוא:

“פרק ג': שליחת מסרים מגופים ציבוריים בדיוור דיגיטלי

פרק ג' – הגדרות 3א. בפרק זה –

“יחיד” – תושב כהגדרתו בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ”ה-1965³ (להלן – חוק מרשם האוכלוסין);

ד ב ר י ה ס ב ר

(לפסקה 3)

כאמור, מוצע לעגן בפרק ג' לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים כנוסחו המוצע, הסדר לעניין שליחת מסרים מגופים ציבוריים בדיוור דיגיטלי. כפי שיוסבר להלן, ההסדר המוצע מבוסס על רישום מען דיגיטלי בשורה של מרשמים המתנהלים לפי חיקוק, ובהתאם מוצע לקבוע תנאים לעניין הרישום שיבטיחו כי מי שפרטי מענו הדיגיטלי נרשמים במרשם מודע להשלכות הרישום (האפשרות שגופים ציבוריים ישלחו לו מסרים למען כאמור). וכן לקבוע מקרים שבהם יהיה אפשר לסרב לקבלת מסרים כאמור. במקביל, מוצע, בסעיפים 3 ו-5 עד 7 להצעת החוק, לערוך את ההתאמות הנדרשות בחיקוקים שמכוחם מנהלים המרשמים.

לפרק ג' המוצע

לסעיף 3א

בסעיף זה מוצעות הגדרות לכמה מונחים המשמשים בפרק ג' המוצע. מאחר שההסדר המוצע חל באופן שונה על יחיד, לעומת תאגיד, מוצע להגדיר “יחיד” כתושב

למודיעין ולתפקידים מיוחדים, וכן הוגדרו בגופים אחרים יחידות שנותנות שירות לציבור, כך לדוגמה בצבא ההגנה לישראל, במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר.

מאחר שמוצע לחלק את חוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים לפרקים, ולקבוע בסעיף 1 לחוק הגדרות למונחים שמשמשים בכל פרקיו, מוצע להחליף את סעיף 1 האמור, ולקבוע בסעיף 1 כנוסחו המוצע את ההגדרות של “גוף ציבורי”, בלבד. וזה נוסחו של סעיף 1 לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, שמוצע כאמור להחליפו:

“הגדרות

1. בחוק זה –

“אמצעי קשר דיגיטלי” – אמצעי טכנולוגי שבחר גוף ציבורי, המאפשר לציבור לפנות אליו בפשטות מכל מקום, באמצעות האינטרנט, לרבות באמצעות דואר אלקטרוני, וכן לצרף לפנייתו קבצים;

“גוף ציבורי” – גוף שנותן שירות לציבור, המנוי בתוספת.”

² ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

³ ס"ח התשכ"ה, עמ' 270.

"מסר אלקטרוני" – כהגדרתו בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001⁴, ובכלל זה הודעה על שליחת מסר כאמור;

"מען דיגיטלי" – מען דיגיטלי כהגדרתו בחיקוק המנוי בטור א' לתוספת השלישית, של גורם המנוי בטור ב' לצידו, ושנרשם במרשם בהתאם להוראות אותו חיקוק ולהוראות סעיף 3ב;

"מרשם" – לרבות פנקס או כל אמצעי רישום דומה אף אם כינויו שונה;

"נמען" – אדם שברשותו מען דיגיטלי;

"רשם" – הגורם המוסמך לנהל מרשם לפי חיקוק המנוי בטור א' לתוספת השלישית.

חובת יידוע ב.3. (א) בעת רישום מען דיגיטלי של אדם במרשם המתנהל לפי חיקוק המנוי בטור א' לתוספת השלישית, יודיע הרשם לאדם –

(1) כי המען הדיגיטלי ישמש גופים ציבוריים לשליחת מסרים אליו לפי הוראות פרק זה, ולעניין קטין – לשליחת מסרים מהסוגים המנויים בתוספת הרביעית או לשליחת הודעה כאמור בסעיף קטן (ב);

ד ב ר י ה ס ב ר

לצורך ההסדר שבפרקים ג' וד' המוצעים רק משנרשם בהתאם להוראות אותו חיקוק ובהתאם להוראות סעיף 3ב המוצע. כפי שיוסבר להלן, הוראות הסעיף האמור מטילות על הרשמים חובה ליידע את נושאי הרישום בפרטים שונים בקשר להסדר המוצע. כך פרטי כתובת דיגיטליים אחרים שלא נרשמו לפי הוראות חיקוק כאמור (והוראות סעיף 3ב המוצע). לא יוכלו לשמש לצורך השימושים המותרים ב"מען דיגיטלי" לפי ההסדר המוצע בפרקים ג' וד' לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, וגם אם נעשה בהם שימוש בידי הגוף הציבורי, לא יהיו לכך התוצאות המשפטיות שיהיו לשימוש במען דיגיטלי לפי פרק זה.

בשלב זה מוצע כי פרטי המען הדיגיטלי בכל החיקוקים שמכוחם מתנהל מרשם יכללו כתובת דואר אלקטרוני ומספר טלפון נייד. ואולם, לגבי אותם חיקוקים שבהם מוסדר מרשם לגבי תאגידים, מוצע כי השרים הממונים על אותם חיקוקים יוכלו לקבוע פרט אמצעי דיגיטלי נוסף שישמש מען דיגיטלי (ראו דברי ההסבר לסעיפים 5 עד 7 להצעת החוק).

לסעיף 3ב

מוצע לקבוע כי בעת רישום מען דיגיטלי של אדם – יחיד או תאגיד – יידרש הרשם הנוגע לעניין ליידע אותו בשורה של עניינים, כמפורט להלן. ראשית, ימסור לו הרשם כי המען הדיגיטלי ישמש גופים ציבוריים לשליחת מסרים אלקטרוניים אליו. לעניין תושב, ימסור לו הרשם גם כי באפשרותו להודיע בכל עת שאינו מעוניין לקבל

כהגדרתו בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965 (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – חוק המרשם), כלומר מי שנמצא בישראל כאזרח ישראלי או על פי אשרת עולה או תעודת עולה, או על פי רישיון לישיבת קבע.

כמו כן מוצע להגדיר "מסר אלקטרוני" כפי שהוא מוגדר בחוק חתימה אלקטרונית, התשס"א-2001. לפי הגדרה זו, מסר אלקטרוני הוא מידע אשר נוצר, נשלח, נקלט או נשמר באמצעים אלקטרוניים או אופטיים, כשהוא נראה, נקרא, נשמע או מאוחזר באמצעים כאמור. כך למשל, שליחת דואר אלקטרוני, מסרון לטלפון נייד, הודעה קולית מתוך מערכת ממוחשבת, התראות באפליקציות שונות ועוד.

מוצע להבהיר כי בגדר שליחת מסר אלקטרוני כאמור נכללת גם שליחה, באמצעי דיגיטלי, של הודעה על שליחת מסר כאמור. כך לדוגמה, במקרים שבהם לנוכח תוכנו של המסר, הכולל מידע פרטי ורגיש של הנמען, המסר עצמו נמצא באזור האישי של הנמען באתר אינטרנט או אפליקציה שמפעיל הגוף הציבורי, יוכל הגוף הציבורי לשלוח למענו הדיגיטלי של נמען הודעה על כך שמסר כאמור נמצא באזור האישי, אך זאת רק אם מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף 3ג לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, כנוסחו המוצע.

על פי המוצע, "מען דיגיטלי" יהיה כהגדרתו בחיקוקים שמכוחם מתנהלים מרשמים, המנויים בתוספת השנייה לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים כנוסחה המוצע בסעיף 9(2) להצעת החוק, אך הוא ייחשב לכזה

⁴ ס"ח התשס"א, עמ' 210.

(2) לעניין יחיד – כי הוא רשאי להודיע לרשם, בכל עת, שהוא מסרב לקבל מסרים מגופים ציבוריים לפי הוראות פרק זה למענו הדיגיטלי, וכי אם יודיע על סירוב כאמור, יחולו הוראות אלה:

(א) אם הוא בגיר – יוכל גוף ציבורי לשלוח למענו הדיגיטלי מסר כאמור בסעיף 3א(1)(א)4), בלבד;

(ב) אם הוא קטין – יהיה ניתן לשלוח לו הודעה כאמור בסעיף קטן (ב), בלבד;

(3) כי קיימת אפשרות שתחול חזקת מסירה לפי כל דין לגבי מסר אלקטרוני ששלח גוף ציבורי למענו הדיגיטלי, לפי הוראות סעיף 3ח.

ד ב ר י ה ס ב ר

אם האדם שפרטיו נרשמים במרשם הוא קטין, מוצע לחייב את הרשם להודיע לו כי עד הגיעו לגיל 18 המען הדיגיטלי יוכל לשמש גופים ציבוריים לשליחת סוגי מסרים המפורטים בתוספת הרביעית לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים כנוסחה המוצע, בלבד, זאת אלא אם כן הקטין יודיע שהוא מסרב לקבל מסרים כאמור (ראו סעיף 3א(2) המוצע). נכון למועד פרסומה של הצעת חוק זו, מדובר על מסרים הנוגעים לגיוסו של הקטין לשירות ביטחון ומסר הנוגע לבקשת הקטין לרישיון נהיגה. מאחר שעל פי המוצע יוכל שר הכלכלה והתעשייה, בהסכמת שר המשפטים ולאחר התייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים, לשנות תוספת זו, ולהוסיף לה או לגרוע ממנה מסרים מוצע לקבוע כי אם ייוספו לתוספת הרביעית סוגי מסרים נוספים, יידרש הרשם להודיע על כך לכל קטין שפרטיו מענו הדיגיטלי נרשמו, וכן להזכיר כי הוא רשאי להודיע כי הוא מסרב לקבל מסרים כאמור.

מאחר שעם הפיכתו של אדם לבגיר, משתנה ההסדר שחל עליו לעניין דיוור דיגיטלי בידי גופים ציבוריים, מוצע לקבוע כי משהגיע תושב שמענו הדיגיטלי נרשם במרשם האוכלוסין, לגיל 18, ישלח לו הרשם הודעה הכוללת את כל הפרטים הנמסרים לבגיר בעת רישום מענו הדיגיטלי במרשם האוכלוסין, כמפורט לעיל.

לצד חובות הידוע המתאורות לעיל, מוצע, בסעיפים 3 ו-5 עד 7 להצעת החוק, לתקן את החיקוקים המנויים בתוספת השלישית כנוסחה המוצע (שמכוחם מתנהלים המרשמים שבהם ייכללו מעתה פרטי המען הדיגיטלי של יחידים ותאגידים) ולקבוע בהם הוראות נוספות בעניין אופן רישום המען הדיגיטלי וחובות נוספות שיחולו על הרשם בהקשר זה.

מסרים מגופים ציבוריים למענו הדיגיטלי. כמו כן, על הרשם ליידע את התושב על כך שגם אם יודיע שאינו מעוניין לקבל מסרים כאמור יוכל המען הדיגיטלי שלו, על אף הודעתו, לשמש לשליחת מסרים מסוימים המפורטים בסעיף 3א(ב)1) המוצע. מאחר שמסירת הודעה על סירוב לקבל מסרים כאמור תהיה חלק מהליך רישום הפרטים של תושב במרשם האוכלוסין, מוצע לעגן את הזכות לסרב כאמור בחוק המרשם, כמפורט בסעיף 3 להצעת החוק.

עוד מוצע כי הרשם יידע את האדם שפרטיו המען הדיגיטלי שלו (כאמור, כיום – כתובת דואר אלקטרוני ומספר טלפון נייד, ובעתיד, לגבי תאגידים, פרטים נוספים שאפשר שייקבעו) נרשמים במרשם, ושלא הודיע כי הוא מסרב לקבל מסרים מגופים ציבוריים למענו כאמור, כי עשויה לחול חזקת מסירה לפי כל דין לגבי מסר ששלח גוף ציבורי למען הדיגיטלי שלו, אם מתקיימים התנאים המוצעים בסעיף 3ח לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים כנוסחה המוצע. משמעות הדבר היא כי קיימת אפשרות שהמסר ששלח הגוף הציבורי ייחשב לכזה שהתקבל אצל הנמען, גם אם הנמען לא קיבל את המסר, אלא אם כן הוכיח הנמען שלא קיבל את המסר מסיבה שאינה תלויה בו ולא בשל סירובו לקבל את המסר או הימנעותו מכך. אומנם חוקה מוצעת זו דומה לחוקת המסירה שקיימות כיום בדין לעניין שליחה בדואר פיזי. אך יחד עם זאת, ובשל המעבר לעולם הדיגיטלי, מוצע לחייב את הרשם להבהיר לאדם בעת רישום המען הדיגיטלי על האפשרות של קיום חזקת מסירה כאמור, כדי שיבין שמעתה באחריותו לבדוק אם קיבל למען הדיגיטלי מסרים מגופים ציבוריים.

(ב) שונתה התוספת הרביעית לפי הוראות סעיף 5(ד) כך שנוסף לה סוג של מסר, יודיע על כך הרשם לכל קטין שמענו הדיגיטלי נרשם במרשם; בהודעה כאמור יציין הרשם כי באפשרותו של הקטין להודיע לו שהוא מסרב לקבל מסרים כאמור.

(ג) הגיע יחיד שמענו הדיגיטלי נרשם במרשם לגיל 18, ישלח לו הרשם הודעה הכוללת את הפרטים האמורים בסעיף קטן (א)(1), (א)(2) ו-(א)(3).

(א) גוף ציבורי רשאי, במסגרת הפעלת סמכות לפי דין או במילוי תפקיד ציבורי, לשלוח מסר אלקטרוני לאדם, רק אם מתקיימים כל אלה:

(1) מתקיימים לגבי המסר או שליחתו כל אלה:

(א) מתקיים לגבי המסר אחד מאלה:

(1) המסר נשלח לפי חיקוק או הוראת מינהל;

(2) המסר כולל מידע המותאם באופן ייעודי לנמען;

(3) המסר כולל מידע המותאם לנמען ונועד להודיע לו על עניין שעשוי להשפיע עליו באופן משמעותי;

(4) המסר מזהיר את הנמען בעניין שעלול לסכן את שלומו או ביטחונו של אדם או מנחה אותו בעניין כאמור;

(5) המסר הוא מסוג המסרים שהנמען נתן לגוף הציבורי את הסכמתו לשליחתם למענו הדיגיטלי;

דיוור דיגיטלי
בידי גוף ציבורי

ג.3

ד ב ר י ה ס ב ר

המוצע בפרק זה במסגרת הליך משפטי אזרחי שהוא צד לו, או כדי להתגבר על הוראות בהסכם התקשרות של אותו גוף עם אדם אחר.

עוד מוצע לקבוע כי גוף ציבורי יוכל לשלוח למען הדיגיטלי רק מסרים אלקטרוניים שמתקיימים לגביהם שורה של תנאים, כמפורט להלן. התנאי הראשון הוא שהמסר הוא מאחד הסוגים המנויים בפסקה (א)(1). רשימה זו נועדה להבטיח שהגוף הציבורי לא יכביר על הנמען ולא ישלח לו מסרים רבים שיהיו מטרד לנמען (כגון "דואר זבל" (Spam)). המסרים שניתן לשלוח לפי תנאים אלה הם כאלה שיש חשיבות (ולעיתים אף חלה חובה) לכך שישלחו לנמען.

הסוג הראשון הוא מסר שנשלח לפי חיקוק או הוראת מינהל. הכוונה היא לחוקים, תקנות או הוראת מינהל שנקבע בהם כי על גוף ציבורי להמציא מסרים מסוימים, כגון הודעה על קנס, הודעה על זכאות להיתר

לסעיף 3.3

בסעיף זה מוצעים סטנדרטים שגופים ציבוריים יהיו מחויבים לעמוד בהם בעת שליחת מסרים אלקטרוניים לאדם. הסטנדרטים נוגעים למקור החוקי לשליחת המסר, לתוכן המסר ולאופן שליחתו. כמו כן מוצעים תנאים לשליחה כאמור הנוגעים לסוג הנמען – יחיד לעומת תאגיד ובגיר לעומת קטין, הכול כמפורט להלן.

לסעיפים קטנים (א) ו-(ג)

מוצע לקבוע כי גוף ציבורי יהיה רשאי לשלוח לנמען מסר אלקטרוני רק אם המסר נשלח במסגרת הפעלת סמכותו לפי דין או במילוי תפקידו הציבורי. דרישה זו נועדה להביא לכך שגופים ציבוריים לא יעשו שימוש במען הדיגיטלי ובהסדר הדיוור המוצע בפרק זה כדי לשלוח מסרים במסגרת פעילותם ככל גוף פרטי. כך למשל, גוף ציבורי לא יוכל לשלוח מסר בדיוור דיגיטלי לפי ההסדר

(ב) המסר ניתן לשמירה ולאחזור;

(ג) המסר נשלח באופן מאובטח, תוך נקיטת אמצעי הגנה סבירים בנסיבות העניין מפני פגיעה או שיבוש בתהליך שליחתו, והכול בשים לב לרגישות המידע הכלול במסר ותוך התחשבות בנוחות השימוש של הנמען;

(ד) הגוף הציבורי נקט אמצעי הגנה סבירים בנסיבות העניין כדי להבטיח שתוכן המסר לא ישתנה מעת שליחתו עד קבלתו אצל הנמען;

(ה) המסר נשלח לאחד מפרטי המען הדיגיטלי של הנמען, לפחות;

ד ב ר י ה ס ב ר

הסוג הרביעי הוא מסר שמוזהר או מנחה את הנמען לבצע פעולה לגבי אירוע שעלול לסכן את שלומו או את ביטחונו, כגון הודעה על חשש לדליפת חומרים מסוכנים באזור מגוריו של הנמען ששולחת הרשות המקומית לתושביה.

הסוג החמישי הוא מסר מסוג המסרים שהנמען נתן את הסכמתו לגוף הציבורי לשלוח למענו הדיגיטלי. כך למשל, הודעות בעניין שיפור התשתיות בעיר (אם הנמען הודיע לרשות המקומית שהוא מעוניין לקבלן).

הסוג האחרון, אשר רלוונטי לקטינים, הוא מסר המנוי בתוספת הרביעית לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים כנוסחה המוצע בסעיף 9(2) להצעת החוק. בכל הנוגע לקטינים, מוצע כי גופים ציבוריים יוכלו לשלוח להם רק מסרים המנויים בתוספת האמורה, וכן לפי הוראות סעיף 3(ב) המוצע, הודעה על כך שרשימת המסרים באותה תוספת השתנתה. הגבלת סוגי המסרים שמוצע לאפשר את שליחתם לקטינים, נובעת מכך שחלק מהמסרים הנוגעים לקטינים הם בנושאים הנתונים להחלטת האפטרופוס, וחלקם עשויים להיות רגישים, בהתחשב בכך שמדובר בקטיין. על כן יש לבחון אילו סוגי מסרים, הנוגעים לקטיין, יש לכלול בתוספת הרביעית, ורק מסרים אלה יישלחו ישירות לקטיין.

נוסף על הגבלת הדיוור הדיגיטלי בידי גופים ציבוריים לסוגי מסרים כמפורט לעיל, מוצעים כמה תנאים שעניינם בתהליך שליחת המסר האלקטרוני ונועדו להבטיח את הגעת המסר ליעדו באופן מהימן ובטוח, וכן להבטיח כי אופן שליחת המסר יותאם לרגישות המידע המצוי בו וזאת תוך התחשבות בנוחות השימוש של הנמען. כך למשל, במקרה שבו מדובר במסר ברמת רגישות גבוהה (למשל מסר המעיד על מצבו הכלכלי של אדם), יידרש הגוף הציבורי לנקוט אמצעים שיבטיחו שרק הנמען יוכל לצפות במסר למשל על ידי מתן אפשרות לנמען לצפות במסר רק לאחר שעבר תהליך הזדהות.

מסוים או לזכות מסוימת וכדומה, אך זאת בתנאי שלא נקבעה הוראה אחרת באותו חיקוק שעניינה שליחת המסר באופן דיגיטלי. אם נקבע באותם חוק או תקנות הסדר ספציפי ומפורט לעניין שליחת מסר אלקטרוני, אזי יחול אותו הסדר לעניין שליחת המסר (ראו סעיף קטן (ג) בנוסחו המוצע), שכן ההנחה היא כי במקום שבו קבע המחוקק הוראות מתאימות לצורך שליחת מסרים באופן דיגיטלי, בהקשר מסוים, יש להעדיף הוראות מותאמות אלה, על פני ההסדר הכללי המוצע בפרק זה. דוגמה להסדרים אלה היא, למשל, ההסדר הקבוע בפרקים 1 ו-2 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, וכן השימוש במערכת נט המשפט כהגדרתה בתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – תקס"א החדשות).

מוצע להבהיר כי כלל זה יחול רק כשנקבעו בחיקוק שמכווחו נשלח המסר הוראות לעניין שליחת מסר אלקטרוני כאמור בסעיף קטן (א) רישדה, הכוללות הוראות לעניין אופן שליחתו ותנאים לשליחתו. כך יהיה ניתן לקבוע בעתיד הוראות לעניין שליחת מסרים באופן דיגיטלי בחקיקה בנושא מסוים, שלגביה יוחלט כי ההסדר הכללי המוצע בפרק זה אינו מתאים לו.

הסוג השני הוא מסר הכולל מידע המותאם באופן ייעודי לנמען, כגון מידע הנוגע לזכויות מסוימות העומדות לנמען ושהגוף הציבורי מעוניין ליידע בהן את הנמען. דוגמה למסר כאמור היא הודעה של המוסד לביטוח לאומי למבוטח על כך שהוכר כזכאי לקצבת נכות לפי חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה-1995.

הסוג השלישי הוא מסר הכולל מידע המותאם לנמען ונועד להודיע לו על עניין שעשוי להשפיע עליו באופן משמעותי. כך לדוגמה, הודעה לנמען על כך שיתכן שהוא יהיה זכאי למענק מסוים. מדובר במסר שהגוף הציבורי שולח על בסיס אינדיקציות הקיימות בידיו והמעידות על כך שאותו נמען יכול להיכלל בקבוצת הזכאים לאותו מענק.

(1) לעניין מסר שנשלח לכתובת דואר אלקטרוני – המסר נגיש בהתאם להוראות לעניין נגישות שירות אינטרנט שנקבעו לפי סעיף 19 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998⁵, כאילו היה שירות אינטרנט כאמור באותן הוראות;

(2) לעניין נמען שהוא קטין – המסר הוא מסוג המנוי בתוספת הרביעית.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), הודיע נמען שהוא יחיד לרשם, לפי הוראות סעיף 5א(ב)(1) לחוק מרשם האוכלוסין, כי הוא מסרב לקבל מסרים מגופים ציבוריים למענו הדיגיטלי, יחולו ההוראות שלהלן, לפי העניין:

(1) לעניין בגיר – יוכל גוף ציבורי לשלוח לו, כאמור באותו סעיף קטן, רק מסר כאמור בפסקה (1)(ב)(4) של אותו סעיף קטן או מסר הנשלח אחת לשנה, בידי הרשם, במטרה ליידע את הנמען בדבר האפשרות לקבל מסרים מגופים ציבוריים למענו הדיגיטלי;

ד ב ר י ה ס ב ר

לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג-2013 (ראו תקנה 35 לתקנות האמורות, אשר מפנה לתקן ישראלי 5568 – קווים מנחים לנגישות תכנים באינטרנט, הנוגעים גם להנגשת דואר אלקטרוני).

לסעיף קטן (ב)

כמפורט להלן בדברי ההסבר לסעיף 3 להצעת החוק, מוצע לאפשר ליחיד להודיע לפקיד הרישום בהגדרתו בחוק המרשם (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – פקיד הרישום), כי הוא מסרב לקבל דיוור דיגיטלי מגופים ציבוריים לפי ההסדר המוצע בפרק זה. בהתאם, מוצע, בסעיף קטן (ב) בנוסחו המוצע, לקבוע את תוצאות הסיורב כאמור. על פי המוצע, גוף ציבורי יוכל לשלוח לבגיר שהודיע כאמור בדיוור דיגיטלי כאמור בסעיף זה, רק מסרי חירום כאמור בסעיף קטן (א)(1)(א)(4) בנוסחו המוצע, ולעניין מרשם האוכלוסין – פקיד הרישום הראשי יוכל לשלוח לו, אחת לשנה, בדיוור דיגיטלי כאמור, הודעה על האפשרות לקבל מסרים אלקטרוניים מגופים ציבוריים למענו הדיגיטלי. לקטין שהודיע כי הוא אינו מעוניין בקבלת מסרים למענו הדיגיטלי, לא יישלחו מסרים בדיוור דיגיטלי בידי גופים ציבוריים, למעט הודעת פקיד הרישום על תיקון התוספת הרביעית, כאמור בסעיף 3(ב) המוצע.

כאמור לעיל, סעיף 3ג המוצע קובע סטנדרטים מחייבים לשליחת מסר אלקטרוני למען דיגיטלי שיחולו על כל גוף ציבורי (המנוי בתוספת השנייה לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים). דרישות אלה מבטיחות שגופים ציבוריים יימנעו ממשלוח דיוור מיותר (Spam), ומאפשרות לאדם לבחור אם הוא מעוניין לקבל מסרים למען הדיגיטלי או שלא. יחד עם זאת, כדי לאפשר גמישות מסוימת לגוף

בתוך כך, כדי לאפשר לציבור לשמור באופן בטוח לאורך זמן את המסרים שנשלחים אליו מגוף ציבורי, מוצע לקבוע כי על הגוף הציבורי לשלוח את המסר באופן שיאפשר לשמור ולאחזר אותו. בשביל לעמוד בתכלית האמורה, גוף ציבורי ישלח מסר דיגיטלי באופן הניתן לשמירה ולאחזור. כמו כן מוצע לקבוע כי הגוף הציבורי יידרש לשלוח את המסר באופן מאובטח, תוך נקיטת אמצעי הגנה סבירים בנסיבות העניין מפני פגיעה או שיבוש בתהליך שליחתו, והכול בשים לב לרגישות המידע הכלול במסר ובהתחשבות בנוחות השימוש של הנמען; ולנקוט אמצעי הגנה סבירים בנסיבות העניין כדי להבטיח שתוכן המסר לא ישתנה מעת שליחתו עד קבלתו אצל הנמען.

כפי שיפורט להלן בדברי ההסבר לסעיף 3 להצעת החוק, פרטי המען דיגיטלי שיירשמו במרשם האוכלוסין יכללו כתובת דואר אלקטרוני ומספר טלפון נייד. כדי ליצור ודאות לגבי הכתובת הדיגיטלית שאליה יישלחו מסרים מגופים ציבוריים, נדרש שהכתובת יהיו קבועות וידועות מראש. לכן מוצע לקבוע כי גוף ציבורי יידרש לשלוח את המסר האלקטרוני לפרטי המען הדיגיטלי שמסר הנמען לפקיד הרישום בהתאם לחובה החלה עליו כמוצע בחוק המרשם, כתיקונו המוצע בסעיף 3 להצעת החוק, ושנרשמו לגביו במרשם, או לכל הפחות לאחד מהם.

לבסוף, מוצע כי גוף ציבורי השולח מסר לדואר אלקטרוני של נמען, יעשה זאת בהתאם לכללי הנגישות שנקבעו לעניין שירותי אינטרנט בתקנות שוויון זכויות

⁵ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

(2) לעניין קטין – יוכל גוף ציבורי לשלוח לו כאמור באותו סעיף קטן רק הודעה לפי סעיף 3ב(ב).

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א)(1)(א), נקבעו בחיקוק כאמור באותו סעיף קטן הוראות לעניין שליחת מסר אלקטרוני, כאמור בסעיף קטן (א) רישה, הכוללות הוראות לעניין אופן שליחתו ותנאים לשליחתו, יחולו אותן הוראות לעניין שליחת המסר ולא יחולו הוראות סעיף זה.

(ד) גוף ציבורי שקיבל פרטי מען דיגיטלי מרשם לצורך שליחת מסר אלקטרוני מסוים לפי הוראות חוק זה, ימחק את פרטי המען הדיגיטלי שהועבר אליו בתום השימוש כאמור, ולא ישמור אותם אלא לצורכי תיעוד או אם הדבר נדרש מסיבות טכנולוגיות או בנסיבות מיוחדות אחרות.

על אף הוראות סעיף 3ג, פנה אדם לגוף ציבורי באמצעי דיגיטלי, בעניין מסוים, ובכלל זה פנה כאמור לצורך קבלת שירות מהגוף הציבורי, רשאי הגוף הציבורי לשלוח לו, במסגרת מענה לאותה פנייה, מסר אלקטרוני, אף שלא בהתאם להוראות הסעיף האמור.

דיוור דיגיטלי
במסגרת מענה
לפנייה

3ד

פרק ד': שקילות דיוור דיגיטלי לשליחה בדואר

ד ב ר י ה ס ב ר

חיקוקים שקובעים הוראות לעניין דיוור בעולם הפיזי ניתנים לסיווג לשלושה סוגים מרכזיים: דיוור בדואר רגיל, דיוור בדואר רשום בלא אישור מסירה ודיוור בדואר רשום עם אישור מסירה. כדי לאפשר שימוש בדיוור דיגיטלי כחלופה הולמת וראויה לכל אחד מהסוגים האלה, מוצע לקבוע תנאים ייחודיים לכל אחד ואחד מהם, שיקיימו את התכליות השונות אשר בבסיס הדיוור הפיזי, וכך תיווצר שקילות בין הדיוור הדיגיטלי שמתקיימים לגביו תנאים אלה לבין הדיוור הפיזי. זאת, בהתאם לכלל השקילות הפונקציונלית, שמוכר בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה 1.2500 בעניין הסדרים דיגיטליים.

לפיכך, מוצע לקבוע שלושה הסדרים המתאימים כחלופה לסוגים המתוארים לעיל של דיוור פיזי, אשר כוללים תנאים שעל גוף ציבורי לעמוד בהם כדי ששליחת המסר על ידו באופן דיגיטלי תקיים את דרישות החיקוק שקבע הסדר לשליחה באופן פיזי, וזאת בהמשך לסעיף 3ג המוצע, שקובע כללים לעניין שליחת מסרים אלקטרוניים בידי גוף ציבורי. יובהר כי עמידה בתנאי השקילות הנזכרים היא תנאי הכרחי להקמתה של חוקת מסירה, שתנאיה קבועים בסעיף 3ח המוצע, כפי שיפורט להלן.

ציבורי לתקשר באופן דיגיטלי עם אדם המבקש זאת, ולתת שירות באופן דיגיטלי לאדם גם במקרה שלא מתקיימות לגבי המסר הדרישות הקבועות בסעיף 3ג המוצע, מוצע לקבוע כי על אף הוראות הסעיף האמור, גוף ציבורי יהיה רשאי לשלוח מסר באופן דיגיטלי שלא בהתאם להוראות הקבועות באותו סעיף, אם הוא עושה זאת במסגרת מענה פרטני לאדם שפנה לגוף הציבורי באמצעי דיגיטלי, ובכלל זה במסגרת קבלת שירות דיגיטלי מהגוף הציבורי.

כך למשל, במקרה שבו אדם פנה לגוף הציבורי דרך הודעה ב"פייסבוק", הגוף הציבורי יהיה רשאי להשיב לאותו אדם באמצעות הפייסבוק, אף על פי שהמסר במקרה זה אינו ממוען למען הדיגיטלי של האדם וכן לא עומד בדרישות אחרות הקבועות בסעיף 3ג האמור.

ויובהר כי חריג זה נועד לאפשר לעובד של גוף ציבורי לתת מענה ישיר בעניין פנייה ספציפית של אדם לגוף הציבורי, וזאת לצורך נוחות ויעילות הטיפול בפנייה הפרטנית האמורה של האדם.

לפרק ד' המוצע

כאמור לעיל, מוצע לקבוע כי גוף ציבורי יהיה רשאי לשלוח מסר באופן דיגיטלי כמפורט בסעיף 3ג המוצע, במקרים שבהם המסר הוא מסוג המסרים שנשלחים מכוח חיקוק.

73. נקבעו בחיקוק הוראות לעניין שליחת מסר בידי גוף ציבורי, בדואר, בין שהוא נוקט לשון "שליחה" ובין שהוא נוקט לשון המצאה או לשון אחרת, יראו מסר אלקטרוני ששלח גוף ציבורי כאילו נשלח בדואר, אם מתקיימים כל אלה:

- (1) המסר נשלח לפי הוראות סעיף 3ג;
- (2) הגוף הציבורי תיעד את משלוח המסר;
- (3) אם קיימת לגבי שליחת המסר חוקת מסירה לפי דין – המסר כלל הודעה על קיומה של חוקת מסירה כאמור, באופן בולט, ברור ושאינו בו כדי להטעות;
- (4) האמצעי שבו נשלח המסר כלל מנגנון למתן חיווי על כשל בשליחת המסר או בקבלתו ולא התקבל חיווי על כשל כאמור;
- (5) המסר כלל כתובת דואר אלקטרוני או אמצעי דיגיטלי אחר שבאמצעותו יכול הנמען להתקשר עם הגוף הציבורי בעניין המסר; תנאי זה לא יחול לעניין סוגי מסרים שגוף ציבורי קבע, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי לא יכללו כתובת או אמצעי כאמור;

ד ב ר י ה ס ב ר

ב. נדרש שהגוף הציבורי תיעד את משלוח המסר. בשם לב לכך שמדובר בשליחת מסר על פי דרישת חיקוק, יש חשיבות לתיעוד שליחת המסר;

ג. אם קיימת חוקת מסירה לפי דין, נדרש שהמסר כלל יידוע באופן בולט, ברור ושאינו בו כדי להטעות בדבר קיומה של חוקת המסירה כאמור. מטרתו של תנאי זה היא לחייב את הגוף הציבורי להסב את תשומת ליבו של הנמען לכך שיתכן שיהיה מוחזק כמי שקיבל את המסר, גם אם לא קרא אותו;

ד. נדרש שאמצעי שליחת המסר כלל מנגנון חיווי על כשל בהעברת המסר ולא התקבל חיווי על כשל כאמור. כדי להבטיח ככל האפשר את ביצוע שליחת המסר באופן דיגיטלי כנדרש מהגוף הציבורי על פי חיקוק, מוצע לחייב את הגוף הציבורי לכלול באמצעי שליחת המסר מנגנון חיווי על כשל בהעברת המסר, ולהבהיר כי שליחת המסר באופן דיגיטלי תהיה שקולה לדיוור הפיזי שנקבע בחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, רק אם לא התקבל חיווי כאמור;

ה. הגוף הציבורי ציין במסר כתובת דיגיטלית או דרך התקשרות מרחוק אחרת שתאפשר לנמען ליצור קשר עם הגוף הציבורי בעניין המסר. תנאי זה לא יחול לעניין סוגי מסרים שגוף ציבורי קבע, מטעמים מיוחדים שיירשמו, כי לא יכללו כתובת או אמצעי כאמור. מטרתה של דרישה זו, היא להבטיח שלנמען תהיה כתובת לחזרה במקרה שבו המסר הגיע משובש או אם יש לו טענות או בקשות כלשהן הנוגעות למסר המסוים. דרישה זו חשובה לצורך שיפור השירות שנותן הגוף הציבורי לנמען;

לסעיף 3ה המוצע

סעיף זה מתייחס לחלופה דיגיטלית השקולה לשליחת מסרים בדואר רגיל, לפי חיקוק. כך, מוצע לקבוע כי במקרים שבהם נקבעו בחיקוק הוראות לעניין שליחת מסר בידי גוף ציבורי בדואר, יראו מסר אלקטרוני ששלח גוף ציבורי, שמקיים את התנאים הקבועים בסעיף, כאילו נשלח בדואר. משמעות הדבר כי הגוף הציבורי רשאי להמציא את אותו מסר בדיוור דיגיטלי באופן הקבוע בסעיף ולא בדרך הפיזית הקבועה בחיקוק. כלל זה יחול בין שהחיקוק נוקט לשון "שליחה" ובין שהוא נוקט לשון המצאה או לשון אחרת. כלומר הכלל מתייחס למהות – שליחה בדואר רגיל – ולא לאופן ניסוח דרך ההמצאה בחיקוק. לנוכח ההגדרה המוצעת ל"מסר אלקטרוני", בסעיף 3א המוצע, המסר האלקטרוני שעליו תחול השקילות כמוצע לעיל, יכול להיות המסר שנשלח בידי הגוף הציבורי עצמו או הודעה על אודות שליחת אותו מסר, כמו למשל הודעת טקסט למספר הטלפון הנייד הרשום של הנמען, שבה מצוין כי נשלחה לנמען הודעה הממתינה לו לצפייה דרך קישור שיישלח לו אל אתר אינטרנט ייעודי, שבו הנמען יכול לראות הודעות שונות לאחר כניסה לאזור האישי שלו. תחולה זו רלוונטית בכל אחת מדרכי המסירה המוסדרות בפרק זה.

התנאים הקבועים בסעיף לקיום השקילות לשליחה בדואר הם תנאים מצטברים, כלהלן:

א. נדרש שיתקיימו התנאים המנויים בסעיף 3ג המוצע, אשר כמפורט לעיל קבועים את הסטנדרטים שעל גוף ציבורי לעמוד בהם בעת שליחת כל מסר אלקטרוני;

6) לעניין מסר שנשלח לכתובת דואר אלקטרוני – הגוף הציבורי נקט את האמצעים הנדרשים כדי להבטיח ברמת ודאות גבוהה שהמסר יגיע לתיבת הדואר הנכנס של הנמען; ואולם, לא תישמע טענה לעניין זה מצד נמען שקבע כי מסרים מהמען של הגוף הציבורי לא יגיעו לתיבה זו; בפסקה זו, "תיבת דואר נכנס" – תיבת הדואר הראשית בכתובת הדואר האלקטרוני שבה מתקבלות הודעות, כברירת מחדל, מכתובת הדואר אלקטרוני שאינה מוגדרת או מזוהה ככתובת שאינה רצויה.

נקבעו בחיקוק הוראות לעניין שליחת מסר בידי גוף ציבורי, בדואר רשום או במכתב רשום (בפרק זה – דואר רשום), בין שהוא נוקט לשון "שליחה" ובין שהוא נוקט לשון "המצאה" או לשון אחרת, יראו מסר אלקטרוני ששלח הגוף הציבורי כאילו נשלח בדואר רשום, אם מתקיימים כל אלה:

(1) מתקיים לגבי המסר האמור בפסקאות (1) עד (6) של סעיף 3ה;

(2) הגוף הציבורי שלח את המסר למען הדיגיטלי של הנמען;

(3) מתקיים אחד מאלה:

(א) הנמען אישר את קבלת המסר או שהגוף הציבורי קיבל חייווי על כך שהמסר הוצג לנמען לאחר שהודהה באמצעות אמצעי דיגיטלי שמאפשר הזדהות ברמת ודאות גבוהה בנסיבות העניין;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 13 המוצע

סעיף זה קובע מתי דיוור דיגיטלי ייחשב שקול לדיוור בדואר רשום (בלא אישור מסירה), ומחיל כלל שקילות דומה לכלל שנקבע בסעיף 3ה המוצע לעניין דואר רגיל, במדרג גבוה יותר, כך שהגוף הציבורי נדרש לקיים תנאים נוספים כדי ליהנות מהשקילות. כך קובע הסעיף כי אם נקבעו בחיקוק הוראות לעניין שליחת מסר בידי גוף ציבורי, בדואר רשום או במכתב רשום, בין שהוא נוקט לשון "שליחה" ובין שהוא נוקט לשון "המצאה" או לשון אחרת, יראו מסר אלקטרוני ששלח הגוף הציבורי או הודעה על אודות שליחת אותו מסר, כאילו נשלח בדואר רשום, אם מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף 3ה המוצע לשקילות דיוור דיגיטלי לשליחה בדואר רגיל (ראו פסקה (1)), כפי שפורטו לעיל, ונוסף על כך התנאים המצטברים שלהלן:

א. ראשית, נדרש שהגוף הציבורי שלח את המסר למען הדיגיטלי של הנמען (ראו פסקה (2)), כלומר לכלל פרטי הקשר שמסר הנמען לרשם ושנרשמו במרשם. ייתכנו מקרים שבהם אדם ימסור רק פרט קשר אחד שיירשם כמענו הדיגיטלי, למשל במקרה שבו הוא משתמש רק באחד מפרטים אלה. במקרה כזה, הגוף הציבורי יהיה רשאי לשלוח את המסר לפרט זה בלבד, בכפוף לכך שהנמען אישר את קבלת המסר, כמפורט בפסקה (3).

13. דיוור דיגיטלי השקול לשליחה בדואר רשום

1. נדרש כי אם המען הדיגיטלי שאליו נשלח המסר האלקטרוני הוא דואר אלקטרוני – הגוף הציבורי נקט את האמצעים הנדרשים כדי להבטיח ברמת ודאות גבוהה שהמסר הגיע לתיבת הדואר הנכנס של הנמען. על פי המוצע, "תיבת דואר נכנס" היא תיבת הדואר הראשית בדואר האלקטרוני שבה מתקבלות הודעות כברירת מחדל, מכתובת שאינה מוגדרת או מזוהה ככתובת לא רצויה. בתוכנות דואר אלקטרוני שונות, קיימת מערכת ניתוב אוטומטית, המפנה דיוור שאותו מזוהה המערכת כבלתי רצוי לתיבת "דואר זבל", כדי שהנמען לא יקבל התראה ויוטרד בשל כל דיוור שכזה. מוצע לדרוש מהגוף הציבורי לנקוט את האמצעים הנדרשים כדי להבטיח ברמת ודאות גבוהה שמערכת ניתוב כאמור לא תזוהה את המסר כמסר שאותו יש לנתב לתיבת דואר הזבל. ואולם, אם הנמען קבע בעצמו כי דיוור מהגוף הציבורי או מסר מסוג המסרים ששלח הגוף הציבורי ינותבו ישירות לתיבת דואר הזבל, וזאת למרות שהוסבר לו בעת מסירת המען הדיגיטלי (כאמור בסעיף 3ב(2) המוצע) אילו מסרים עשויים להישלח למען הדיגיטלי הרשום שלו ועל המשמעויות הנגזרות מכך, הוא לא יוכל להתלות בטענה כי הגוף הציבורי לא עמד בתנאי זה.

(ב) אם הנמען לא אישר את קבלת המסר ולא התקבל חיווי כאמור בפסקת משנה (ב) – הגוף הציבורי שלח את המסר פעם נוספת זמן סביר לאחר משלוח המסר לראשונה, לשניים מפרטי המען הדיגיטלי של הנמען, לפחות, ואם הנמען לא אישר את קבלת המסר לאחר שנשלח פעם נוספת כאמור – הגוף הציבורי שלח את המסר לאחד או יותר מפרטי המען הדיגיטלי של הנמען בדרך שונה מהדרך שבה נשלח המסר קודם לכן, ורשאי הוא, נוסף על שליחת המסר בדרך שונה כאמור, לשלוח את המסר כאמור גם באותה דרך שבה נשלח קודם לכן.

(א) נקבעו בחיקוק הוראות לעניין שליחת מסר בידי גוף ציבורי בדואר רשום עם אישור מסירה, בין שהוא נוקט לשון "שליחה" ובין שהוא נוקט לשון "המצאה" או לשון אחרת, או נקבעו בחיקוק הוראות לעניין המצאת מסר בידי גוף ציבורי במסירה אישית או במסירה ביד, יראו מסר אלקטרוני ששלח הגוף הציבורי כאילו נשלח בדואר רשום עם אישור מסירה, או נמסר במסירה אישית או במסירה ביד, לפי העניין, אם מתקיים לגבי המסר האמור בפסקאות (1), (2) ו-(3) (א) של סעיף 13.

(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו לעניין מסר שנקבעו בחיקוק הוראות לעניין מסירתו במסירה אישית או במסירה ביד, בלבד.

13. דיוור דיגיטלי השקול לשליחה בדואר רשום עם אישור מסירה או למסירה אישית

ד ב ר י ה ס ב ר

בהתאם לכך, התנאים לשקילות לפי סעיף זה כוללים את התנאים לשקילות לפי סעיפים 13 ו-14 המוצעים, ונוסף על כך דרישה לאישור מסירה פוזיטיבי מאת הנמען (למשל סימון דיגיטלי במשבצת המתאימה לכך). או לחייווי על כך שהמסר הוצג לנמען לאחר שהנמען הזדהה באמצעות אמצעי דיגיטלי שמאפשר הזדהות ברמת גבוהה בנסיבות העניין. כך למשל, אם המסר הוצג לנמען בעת שנכנס לאזור האישי הממשלתי לאחר תהליך הזדהות, יהיה ניתן לראות את קובץ היומן הממוחשב (לוג), המתעד את כניסתו של הנמען המזוהה לאזור האישי שבו מוצג המסר, כאישור מסירה, גם אם הנמען לא סימן שקיבל את המסר. זאת, מכיוון שבנסיבות אלה התכלית של הבטחת הגעת המסר ליעדו, העומדת בבסיס הדרישה בחיקוק לקבלת אישור מסירה, הושגה גם אם הנמען לא ביצע פעולה כדי לאשר זאת.

כמו כן, מובהר כי כאשר החיקוק קובע כי מסר יימסר במסירה אישית או במסירה ביד, בלבד, השקילות לא תחול, כלומר לא יהיה ניתן לעמוד בדרישת המצאה זו באמצעי דיגיטלי. זאת, כדי לספק הגנה מיוחדת באותם מצבים יוצאי דופן, שבהם נדרשת לפי חיקוק מסירה מן הסוג המיוחד הזה, ועל בסיס ההנחה שעשויות להתקיים תכליות מיוחדות, כגון דרישת סודיות מיוחדת או צרכים מיוחדים אחרים שבשלהם נקבעה דרך המסירה המיוחדת.

ב. שנית, נדרש שתתקיים אחת מהחלופות האלה (ראו פסקה 3): הראשונה – שהנמען אישר את קבלת המסר או שהגוף הציבורי קיבל חיווי על כך שהמסר הוצג לנמען לאחר שהזדהה באמצעות אמצעי דיגיטלי שמאפשר הזדהות ברמת ודאות גבוהה בנסיבות העניין (כמו למשל כניסה לאזור אישי באינטרנט); והשנייה, שנדרשת במקרה שהנמען לא אישר את קבלת המסר – שליחות חוזרות של המסר לשניים מפרטי המען הדיגיטלי של הנמען, וזאת כדי להגביר את הוודאות להגעת המסר. כך, מוצע כי על הגוף הציבורי לשלוח את המסר פעם נוספת זמן סביר לאחר משלוח המסר לראשונה, לשניים מפרטי המען הדיגיטלי של הנמען, לפחות, ואם הנמען לא אישר את קבלת המסר לאחר שנשלח פעם נוספת כאמור – על הגוף הציבורי לשלוח את המסר לאחד או יותר מפרטי המען הדיגיטלי של הנמען בדרך שונה מהדרך שבה נשלח המסר לשני פרטי המען כאמור, כמו למשל בדרך של מסר קולי או שימוש בווטסאפ.

התנאים המוצעים לעיל גובשו, בין השאר, בהתבסס על ההשוואה להגדרה "דואר רשום" בסעיף 5א(ד) לחוק הדואר התשמ"ו-1986, שממנה עולה כי במקום שבו קבע המחוקק דרישה לשליחת המסר בדואר רשום ולא בדואר רגיל, הוא ביקש כי הגוף השולח ישקיע מאמצים גדולים יותר כדי לוודא שהמסר יגיעו ליעדו.

לסעיף 13 המוצע

סעיף זה קובע באילו תנאים דיוור דיגיטלי ייחשב שקול לשליחה בדואר רשום עם אישור מסירה או במסירה אישית, כלומר מתי תתקיים שקילות ברמה הגבוהה ביותר.

3.ח. (א) נקבעו בחיקוק הוראות לעניין המצאת מסר מאת גוף ציבורי, בדואר או בדואר רשום, בין שהוא נוקט לשון "המצאה" ובין שהוא נוקט לשון "נתינה" או "שליחה" או לשון אחרת, רואים את ההמצאה לפי אותן הוראות כמבוצעת, אם המסר הוא מסר אלקטרוני שנשלח לפי הוראות סעיפים 3ה או 3ז, לפי העניין, בתום ארבעה ימי עסקים מיום משלוח המסר כאמור, ובלבד שמתקיימים שני אלה, והכול אלא אם כן הוכיח הנמען שלא קיבל את המסר מסיבה שאינה תלויה בו ולא בשל סירובו לקבל את המסר או הימנעותו מכך:

(1) לא נקבעו באותו חיקוק הוראות בדבר חוקת מסירה לעניין המצאת המסר;

(2) לא נקבעה באותו חיקוק הוראה שמשמע ממנה שאין להחיל חוקת מסירה לעניין המצאת המסר.

(ב) נקבעו בחיקוק הוראות לעניין המצאת מסר, כאמור בסעיף קטן (א) רישה, ובכלל זה הוראות לעניין חוקת מסירה לגבי המצאת המסר, יחולו לעניין מסר אלקטרוני שנשלח לפי אותן הוראות, הוראות סעיפים 3ה או 3ז, ולא יחולו הוראות סעיף זה.

פרק ה': הוראות שונות";

(6) בסעיף 4 –

(א) האמור בו יסומן כסעיף קטן (א), ובו, אחרי "חוק זה" יבוא "למעט פרק ד";

ד ב ר י ה ס ב ר

הימנעותו מכך. החוקה תחול רק כאשר לא נקבעו בחיקוק הוראות בדבר חוקת מסירה, ואם לא נקבעה באותו חיקוק הוראה שמשמע ממנה שלא תחול כלל חוקת מסירה לעניין המצאת אותו מסר.

עוד מוצע להבהיר בסעיף זה כי אם נקבעה בחיקוק חוקת מסירה לעניין שליחת המסר באופן פיזי, הרי שיחולו לעניין זה כללי השקילות הקבועים בסעיפים 3ה או 3ז המוצעים, לפי העניין. כך שחוקת המסירה הקבועה באותו חיקוק בנוגע לדיוור הפיזי, תחול על הדיוור הדיגיטלי העומד בתנאי הסעיפים האמורים. כך, למשל, אם גוף ציבורי שלח מסר לפי חיקוק שקבועה בו דרך שליחה בדואר רשום וגם חוקת מסירה בנוגע לאותו דואר רשום, ועשה זאת בהתאם לתנאי השקילות הקבועים בסעיף 3ז המוצע, תחול חוקת המסירה שהתייחסה לדיוור הפיזי בדואר רשום, גם על הדיוור הדיגיטלי השקול לדיוור בדואר הרשום כאמור.

לפסקה (6)

מוצע כי שר המשפטים יהיה מוסמך, בהסכמת שר הכלכלה והתעשייה, להתקין תקנות לכביצוע פרק ד' המוצע.

לסעיף 3ח המוצע

סעיף זה עוסק בחוקת מסירה דיגיטלית, ומתייחס לשני סוגים של חוקות מסירה: חוקת מסירה במקרה של דיוור דיגיטלי השקול לדיוור בדואר וחוקת מסירה במקרה של דיוור דיגיטלי השקול לדיוור ברשום. חוקה זו היא הנחה, שלפיה רואים מסר ככזה שהתקבל אצל נמען בהתקיים תנאים מסוימים, אף שקבלתו לא הוכחה מבחינה עובדתית. הרעיון המונח ביסודן של החוקות הוא שקיימת הסתברות מספקת לכך שהן משקפות את המצב העובדתי הקיים למעשה. על כן, התנאים שמוצע לקבוע להקמתה של חוקת מסירה דיגיטלית נועדו להבטיח שהמסר יתקבל אצל הנמען ברמת ודאות גבוהה. בידי הנמען האפשרות לסתור את החוקה, כמפורט להלן.

מוצע לקבוע כי מקום שבו נקבעו בחיקוק הוראות לעניין המצאת מסר מאת גוף ציבורי, בדואר או בדואר רשום, בין שהוא נוקט לשון "המצאה" ובין שהוא נוקט לשון "נתינה" או "שליחה" או לשון אחרת, רואים את ההמצאה כמבוצעת אם המסר מקיים את תנאי השקילות בהתאם להוראות סעיפים 3ה או 3ז המוצעים, לפי העניין, בתום ארבעה ימי עסקים מיום משלוח המסר הדיגיטלי, והכול אלא אם כן הוכיח הנמען שלא קיבל את המסר מסיבה שאינה תלויה בו ולא בשל סירובו לקבל את המסר או

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) שר המשפטים ממונה על ביצוע פרק ד', והוא רשאי, בהסכמת שר הכלכלה והתעשייה, להתקין תקנות לביצועו";

(7) בסעיף 5 -

(א) האמור בו יסומן כסעיף קטן (א), ובו, במקום "תוספת" יבוא "התוספת הראשונה";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) השר רשאי, בצו, לשנות את התוספת השנייה.

(ג) השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי, בצו, לשנות את התוספת השלישית.

(ד) השר, בהסכמת שר המשפטים ולאחר התייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הרביעית";

(8) בתוספת -

(א) במקום הכותרת יבוא "תוספת ראשונה";

(ב) תחת הכותרת, במקום "ההגדרה" יבוא "פסקה (1) להגדרה";

(9) אחרי התוספת הראשונה יבוא:

"תוספת שנייה"

(פסקה (2) להגדרה "גוף ציבורי" בסעיף 1)

(1) משרד ממשלתי, לרבות יחידותיו ויחידות הסמך שלו, למעט הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

(2) צבא-הגנה לישראל;

(3) משטרת ישראל;

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק (להלן בדברי ההסבר לפרק זה - עמותה); ותקנות האגודות השיתופיות (ייסוד), התשל"ו-1976 (להלן בדברי ההסבר לפרק זה - תקנות הייסוד). שמכוח מנוהל פנקס האגודות השיתופיות. ההגדרה "מען דיגיטלי" לענין אגודה שיתופית כמשמעותה בפקודה האמורה (להלן בדברי ההסבר לפרק זה - אגודה שיתופית) קבועה על פי המוצע בפקודת האגודות השיתופיות כתיקונה המוצע בסעיף 7 להצעת החוק.

על פי המוצע, שר הכלכלה והתעשייה יהיה מוסמך לתקן תוספת זו, ולהוסיף או לגרוע ממנה פרטים, וזאת בהסכמת שר המשפטים.

בתוספת הרביעית כנוסחה המוצע מפורטים המסרים שיהיה ניתן לשלוח לקטין. המדובר כעת במסרים הנוגעים לגיוסו לשירות הביטחון ולבקשתו לרישיון נהיגה. על פי המוצע, שר הכלכלה והתעשייה, בהסכמת שר המשפטים ולאחר התייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים, יוכל לשנות את התוספת האמורה.

לפסקאות (7) עד (9)

מוצע להוסיף לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים שלוש תוספות, כמפורט להלן. בתוספת השנייה כנוסחה המוצע מפורטים הגופים הנחשבים לגופים הציבוריים לענין פרקים ג' ו-ד' המוצעים. על פי המוצע, הגורם המוסמך לתקן תוספת זו יהיה שר הכלכלה והתעשייה.

בתוספת השלישית כנוסחה המוצע מפורטים החיקוקים שבהם מוגדר מען דיגיטלי וכן הגורמים שלגביהם הוא מוגדר. על פי המוצע, נכללים בתוספת חוק המרשם, שמכוחו מנוהל מרשם האוכלוסין ובו קבועה ההגדרה "מען דיגיטלי" לגבי תושב; חוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן בדברי ההסבר לפרק זה - חוק החברות). שמכוחו מנוהל מרשם החברות ובו קבועה ההגדרה "מען דיגיטלי" לגבי חברה וחברת חוץ כהגדרתן באותו חוק (להלן בדברי ההסבר לפרק זה - חברה, חברת חוץ); חוק העמותות, התש"ם-1980 (להלן בדברי ההסבר לפרק זה - חוק העמותות). שמכוחו מנוהל מרשם העמותות ובו קבועה ההגדרה "מען דיגיטלי" לגבי עמותה כהגדרתה באותו

- (4) שירות בתי הסוהר;
- (5) לשכת נשיא המדינה;
- (6) הכנסת;
- (7) משרד מבקר המדינה;
- (8) בתי משפט ובתי דין, והכול בעניינים שאינם הליכים שיפוטיים או מעין שיפוטיים;
- (9) מועצה דתית כמשמעותה בחוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], התשל"א-1971⁶;
- (10) חברה כהגדרתה בחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001⁷;
- (11) רשות ניירות ערך כמשמעותה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁸;
- (12) המוסד לביטוח לאומי כמשמעותו לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995⁹;
- (13) שירות התעסוקה כמשמעותו בחוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959¹⁰;
- (14) האפוטרופוס הכללי כמשמעותו בחוק האפוטרופוס הכללי, התשל"ח-1978¹¹;
- (15) עירייה, מועצה מקומית או מועצה אזורית.

תוספת שלישית

(ההגדרה "מען דיגיטלי" בסעיף 3א)

טור א'	טור ב'
(1) חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965 ¹²	תושב
(2) חוק החברות, התשנ"ט-1999 ¹³ (בתוספת זו – חוק החברות)	חברה או חברת חוץ כהגדרתן בחוק החברות
(3) חוק העמותות, התש"ם-1980 ¹⁴ (בתוספת זו – חוק העמותות)	עמותה כהגדרתה בחוק העמותות
(4) תקנות האגודות השיתופיות (ייסוד), התשל"ו-1976 ¹⁵	אגודה שיתופית כמשמעותה בפקודת האגודות השיתופיות ¹⁶

תוספת רביעית

(סעיף 3א(2))

- (1) מסר הנוגע להליכי רישומו, בדיקתו, מיונו או גיוסו של הקטין לשירות ביטחון;
- (2) מסר הנוגע לבקשת רישיון נהיגה של הקטין¹⁷.

⁶ ס"ח התשל"א, עמ' 130.

⁷ ס"ח התשס"א, עמ' 454.

⁸ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

⁹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

¹⁰ ס"ח התשי"ט, עמ' 32.

¹¹ ס"ח התשל"ח, עמ' 61.

¹² ס"ח התשכ"ה, עמ' 270.

¹³ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

¹⁴ ס"ח התש"ם, עמ' 210.

¹⁵ ק"ת התשל"ו, עמ' 974.

¹⁶ חוקי א"י, כרך א', עמ' (ע) 336, (א) 360.

3. תיקון חוק מרשם האוכלוסין
בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965¹⁷ (בפרק זה – חוק מרשם האוכלוסין) –
(1) בסעיף 1, אחרי ההגדרה "יום לפי הלוח העברי" יבוא:

"מען דיגיטלי" – כל אחד מאלה:

(1) מספר של טלפון נייד אשר מצוי בחזקתו של תושב ושהתושב עושה בו שימוש לקבלת מסרים;

(2) כתובת דואר אלקטרוני של תושב, שהתושב עושה בה שימוש לקבלת מסרים;

(2) בסעיף 2(א), אחרי פסקה (11ב) יבוא:

"(11ג) המען הדיגיטלי";

(3) אחרי סעיף 5 יבוא:

"חובה להודיע על 5א. (א) תושב שמלאו לו 16 שנה חייב למסור לפקיד הרישום מען דיגיטלי
הודעה בדבר כל אחד מסוגי המען הדיגיטלי שלו, אחד מכל סוג.

(ב) בעת מסירת הודעה כאמור בסעיף קטן (א) –

(1) רשאי התושב, לאחר שפקיד הרישום הודיע לו כאמור בסעיף 3ב(א) לחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים, התשע"ח-2018, להודיע לפקיד הרישום כי הוא מסרב לקבל למענו הדיגיטלי מסרים מגופים ציבוריים לפי הוראות סעיף 3ג לחוק האמור;

(2) יודא פקיד הרישום כי לתושב יש גישה למען הדיגיטלי שצוין בהודעה וכי הוא יודע כיצד לעשות בו שימוש";

(4) בסעיף 19ג(א), אחרי "שינוי של מען" יבוא "או מען דיגיטלי" ובסופו יבוא "ולעניין מען דיגיטלי – על פי הודעה שהתקיים לגביה האמור בסעיף 5א(ב)";

(5) בסעיף 35ג), במקום "5-7" יבוא "5, 6, 7".

ד ב ר י ה ס ב ר

אלא אם כן הודיע לרשם שאינו מעוניין בכך. יובהר כי גם אם אדם משתמש ביותר מכתובת דואר אלקטרוני אחת או ביותר ממספר טלפון נייד אחד, הוא יהויב למסור לפקיד הרישום רק אחד מכל סוג של מען דיגיטלי.

כאמור, הזכות לסרב לקבל מסרים למען הדיגיטלי ניתנת על פי המוצע בסייגים, שכן לפי סעיף 3ג(ב) לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, כנוסחו המוצע בסעיף 2(5) להצעת החוק, גוף ציבורי יהיה רשאי לשלוח גם לאדם שהודיע כי אינו מעוניין לקבל מסרים למען הדיגיטלי, מסרים מסוימים כמפורט באותו סעיף. המסר הראשון שניתן לשלוח במצב זה הוא מסר אזהרה אישי, וזאת מתוך תפיסה כי יש לשלוח מסר לאדם למענו הדיגיטלי, גם אם ביקש שלא לעשות כן באופן רגיל, כדי להניעו לעשות פעולות נדרשות במצב חירום שנועדו להגן על חייו. שליחת המסר למען הדיגיטלי נדרשת שכן כך ניתן להעבירו לנמען באופן מידי. כמו כן, מוצע לאפשר לרשם, אחת לשנה,

סעיף 3 מוצעים כמה תיקונים בחוק המרשם, כמפורט להלן. בין השאר מוצע להגדיר "מען דיגיטלי", כך שיכלול שני פריטים: הראשון – מספר טלפון נייד של תושב, אשר מצוי בחזקתו ושהתושב עושה בו שימוש לקבלה של מסרים, והשני – כתובת דואר אלקטרוני שהתושב עושה בה שימוש כאמור.

מוצע לתקן את סעיף 2(א) לחוק המרשם ולהוסיף את המען הדיגיטלי לפרטי הרישום שבמרשם. במקביל, מוצע, בסעיף 5א לחוק המרשם כנוסחו המוצע, לעגן את החובה שתחול מעתה על תושב שגילו 16 ומעלה, למסור לפקיד הרישום הודעה על המען הדיגיטלי שלו, וכן את זכותו של התושב להודיע לפקיד הרישום כי הוא אינו מעוניין שגופים ציבוריים ישלחו מסרים למענו הדיגיטלי שגרשם. זכות זו ניתנת בדרך של מנגנון ברירת סירוב (opt out). כלומר, ברירת המחדל לגבי אדם שמסר את מענו הדיגיטלי לרשם, היא שהוא יקבל מסרים למען הדיגיטלי שגרשם,

¹⁷ ס"ח התשכ"ה, עמ' 270; התשע"ח, עמ' 214.

4. בחוק עדכון כתובת, התשס"ה-2005¹⁸ (בפרק זה – חוק עדכון כתובת), בסעיף 2א(א), תיקון חוק עדכון כתובת במקום "או את כתובתו" יבוא "את כתובתו", אחרי "לפי סעיף 2" יבוא "או את מענו הדיגיטלי" ובסופו יבוא "לעניין זה, "מען דיגיטלי" – כהגדרתו בחוק המרשם".
5. בחוק החברות, התשנ"ט-1999¹⁹ (בפרק זה – חוק החברות) – תיקון חוק החברות

(1) בסעיף 1 –

(א) אחרי ההגדרה "חוק ניירות ערך" יבוא:

"חוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים" – חוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים, התשע"ח-2018";

(ב) אחרי ההגדרה "מען" יבוא:

"מען דיגיטלי" – כל אחד מהפרטים המנויים בתוספת הרביעית; השר רשאי, בצו, לשנות את התוספת הרביעית";

(2) בסעיף 8 –

(א) האמור בו יסומן כסעיף קטן (א), ובו, ברישה, אחרי "בקשה" יבוא "באופן מקוון";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי הרשם, מטעמים מיוחדים, לאפשר הגשת בקשה כאמור באותו סעיף קטן שלא באופן מקוון";

(3) בסעיף 38(ב), המילים "השר רשאי להורות כי" – יימחקו, ובסופו יבוא "ואולם, רשאי הרשם, מטעמים מיוחדים, לאפשר מסירת מסמך או דיווח שלא באופן מקוון";

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 4 מוצע לתקן את חוק עדכון כתובת, התשס"ה-2005 (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – חוק עדכון כתובת), כך שייקבע בו כי הורהו של קטין אשר מענו הרשום במרשם האוכלוסין אינו המען הרשום של ילדו הקטין, רשאי לבקש מפקיד הרישום לרשום את כתובתו למשלוח דואר לפי סעיף 2 לחוק האמור, או את מענו הדיגיטלי, ככתובת נוספת למשלוח דואר לקטין.

סעיפים 5 ו-13 מוצע לתקן את חוק החברות ולהוסיף בו הסדרים שעניינם חובת קיום מען דיגיטלי בידי חברה ומסירת פרטיו לרשם החברות לשם רישומו במרשם החברות.

לפסקה (1)

לשם כך, מוצע להגדיר "מען דיגיטלי" ככולל כתובת דואר אלקטרוני ומספר טלפון נייד. כמו כן מוצע להסמיך את שר המשפטים לשנות, כלומר להוסיף או לגרוע, את הפרטים המהווים מען דיגיטלי לצורך ההסדר המוצע.

לפסקאות (2), (3) ו-5(5)

כהשלמה לחובות המוצעות לעניין קיום מען דיגיטלי ומסירתו לרשם החברות, וכחלק מהמגמה הכללית של רשות התאגידים להגברת המקוונות של שירותיה, הקלת

לשלוח לנמען כאמור מסר שנועד לברר אם הוא מעוניין לקבל מסרים מגופים ציבוריים למענו הדיגיטלי, כלומה לאפשר לו לחזור בו מהחלטתו שלא לקבל מסרים מגופים ציבוריים למען הדיגיטלי. ההנחה היא כי משלוח הודעת תזכורת כאמור לתושב, אחת לשנה, לא מכבידה עליו יותר על המידה.

כאמור, בהתאם להוראות סעיף 33 לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, כנוסחו המוצע בסעיף 5(2) להצעת החוק, רישום המען הדיגיטלי של התושב במרשם ייעשה רק לאחר שפקיד הרישום הודיע לו את הפרטים האמורים בסעיף קטן (א)1 עד (3) של אותו סעיף, ווידא כי לתושב יש שליטה על המען הדיגיטלי וכי הוא יודע לקבל מסרים באמצעותו.

מוצע לתקן את סעיף 19ג לחוק המרשם ולקבוע כי בדומה לשינוי מען, גם במקרה של שינוי מען דיגיטלי לא תידרש תעודה ציבורית המעידה על השינוי, ובלבד שגם במסגרת השינוי תיבדק גישתו של התושב למען הדיגיטלי ויכולתו לקבל באמצעותו מסרים.

לבסוף, מוצע לתקן את סעיף 35ג לחוק המרשם, כך שאי-עדכון מען דיגיטלי לא יהווה עבירה פלילית.

¹⁸ ס"ח התשס"ה, עמ' 998; התשע"ב, עמ' 142.

¹⁹ ק"ת התשנ"ט, עמ' 189; התש"ף, עמ' 450.

(4) בסעיף 43, האמור בו יסומן כסעיף קטן (א) ואחריו יבוא:

"(ב) על אף ההוראות לפי סעיף קטן (א), פרטי המענה הדיגיטלי של חברה, ולענין חברה לתועלת הציבור – למעט כתובת דואר אלקטרוני, יהיו פתוחים לעיונו של גוף כאמור בפסקה (2) להגדרה "גוף ציבורי" שבסעיף 1 לחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים (להלן – גוף ציבורי), בלבד";

(5) בסעיף 44 –

(א) בפסקה (1), הסיפה החל במילים "הכול לרבות" – תימחק;

(ב) בפסקה (3), הסיפה החל במילים "לרבות אופן" – תימחק;

(6) בכותרת פרק ראשון בחלק רביעי, אחרי "משרד רשום" יבוא "ומען דיגיטלי";

(7) בסעיף 123 –

(א) בסעיף קטן (ג), לפני "מסמך" יבוא "הודעה או";

(ב) בסעיף קטן (ד), לפני "מסמך" יבוא "הודעה או";

(8) אחרי סעיף 123 יבוא:

"המען הדיגיטלי 123א. (א) מיום שנרשמה חברה, עליה לקיים את כל פרטי המען הדיגיטלי.

(ב) הודעה על כל פרטי המען הדיגיטלי של חברה תימסר לרשם עם הבקשה לרישום החברה; הודעה על שינוי במען הדיגיטלי תימסר לרשם בתוך ארבעה עשר ימים לאחר השינוי.

(ג) הרשם ירשום את המען הדיגיטלי שעליו הודיעה החברה לפי הוראות סעיף קטן (ב), לאחר שהודיע לה כאמור בסעיף 3ב(א)(1) ו-(3) לחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים";

ד ב ר י ה ס ב ר

יוודא כי המען הדיגיטלי שמסרה החברה תקין באופן שניתן למסור באמצעותו מסרים לחברה.

בשונה מפרטים אחרים הנכללים במרשם החברות הפתוחים לעיון הציבור, מוצע כי פרטי המען הדיגיטלי של חברה יהיו פתוחים לעיון גופים ציבוריים בלבד, זאת מאחר שמוצע שאפשרות הדיוור הדיגיטלי תינתן, בשלב זה, רק לגופים אלה. מכלל זה מוצע להחריג כתובת דואר אלקטרוני של חברה לתועלת הציבור, אשר תעמוד לעיון הציבור, בדומה לכתובת של עמותה (ראו סעיף 6 להצעת החוק).

עוד מוצע לקבוע כי חברה תידרש לדווח לרשם על כל שינוי במען הדיגיטלי בתוך 14 ימים מיום השינוי, וזאת בדומה לקבוע לגבי שינוי מען פיזי.

נטל בירוקרטי ושיפור השירות, מוצע לקבוע כי בקשה לרישום חברה תוגש לרשם באופן מקוון, כמו גם דיווחים ומסמכים אחרים שיש להגיש לרשם לפי חוק, ואולם הרשם יהיה רשאי לאפשר רישום והגשת מסמכים ודיווחים גם שלא באופן מקוון, מטעמים מיוחדים.

לפסקאות (4), (6) ו-(8)

מוצע לקבוע כי חברה תקיים מען דיגיטלי (כתובת דואר אלקטרוני אחת ומספר טלפון נייד אחד, לפחות) מיום שנרשמה, ותמסור לרשם את פרטי המען כאמור (אחד מכל סוג), עם הגשת הבקשה לרישומה. לפני רישום פרטים אלה יידע הרשם את החברה, בהתאם להוראות סעיף 3ב(א)(1) ו-(3) לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, בנוסחו בסעיף (5) להצעת החוק, על השימוש שיעשה במען הדיגיטלי ככתובת לדיוור דיגיטלי מאת גופים ציבוריים והתוצאות המשפטיות שעשויות להיות לכך, וכן

(9) בסעיף 140, אחרי פסקה (2) יבוא:

"(א2) שינוי במען הדיגיטלי כאמור בסעיף 123א;"

(10) בסעיף 145, אחרי פסקה (2) יבוא:

"(א2) שינוי במען הדיגיטלי כאמור בסעיף 123א;"

(11) בסעיף 346 –

(א) בסעיף קטן (ב)(3), במקום "השם והמען" יבוא "השם, המען והמען הדיגיטלי";

(ב) בסעיף קטן (ג), במקום "בשמו או במענו" יבוא "בשמו, במענו או במענו הדיגיטלי";

(ג) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג1) הוראות סעיף קטן (ג) של סעיף 123א יחולו, בשינויים המחויבים, לענין המען הדיגיטלי שצורף לבקשה לרישום לפי סעיף קטן (ב)(3) או שעליו הודיעה חברת חוץ לפי סעיף קטן (ג);"

(12) בסעיף 347, בסופו יבוא "ואם מוענו כאמור בידי גוף ציבורי לפי הוראות סעיף 33 לחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים – גם אם נשלחו למען הדיגיטלי של מורשה כאמור";

(13) אחרי התוספת השלישית יבוא:

"תוספת רביעית"

(1) כתובת דואר אלקטרוני;

(2) מספר טלפון נייד."

ד ב ר י ה ס ב ר

לקבוע כי בשנתיים הראשונות שלאחר מועד התחילה לגבי תאגידים, יוכלו חברות שהתאגדו לפני פרסום החוק המוצע, לאחר שמסרו את פרטי המען הדיגיטלי שלהן לרשם החברות לפי הוראות סעיף 123א המוצע, להודיע כי הן אינן מעוניינות בדיוור דיגיטלי מגופים ציבוריים, ושר המשפטים יוכל להאריך תקופה זו בשנה נוספת אחת (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – תקופת הביניים). בתום התקופה כאמור יחול ההסדר על כל החברות, למעט אלה ששר המשפטים יחריג בתקנות, אם יחריג (ראו הסבר להלן).

יובהר כי החובה למסור לרשם את המען הדיגיטלי לפי ההסדר שבהוראת המעבר המתוארת לעיל תחול גם על חברות שמסרו לרשם החברות את כתובת הדואר האלקטרוני או מספר הטלפון הנייד שלהן, לפני תחילתו של התיקון המוצע בפרק זה. זאת משום שהמסירה כאמור לא נעשתה לשם רישום פרטים אלה במרשם, וממילא בלא יידוע לגבי האפשרות שגופים ציבוריים יעשו בהם שימוש לצורך דיוור לחברה.

לכסוף, מוצע להסמיך את שר המשפטים לקבוע סוגי חברות, לרבות חברות חוץ שהתאגדו לפני יום פרסומו של החוק המוצע, שלנוכח נסיבות מיוחדות שמתקיימות לגביהן, יוכלו להמשיך להודיע שאינן מעוניינות לקבל דיוור דיגיטלי מגופים ציבוריים, גם לאחר תום תקופת הביניים.

לפסקאות (9) ו-(10)

מוצע להוסיף לעניינים שעליהם מדווחת חברה שאינה תאגיד מדווח וחברה שהיא תאגיד מדווח, לרשם החברות, בדומה לשינוי מען פיזי, גם דיווח על שינוי במען הדיגיטלי.

לפסקאות (11) ו-(12)

מוצעות התאמות בסעיפים 346 ו-347 לחוק החברות לצורך החלת ההסדר המוצע לענין קיום ורישום מען דיגיטלי על חברת חוץ, המקיימת מקום עסקים בישראל ונדרשת להירשם לפי סעיף 346 לחוק החברות.

בסעיף 13 להצעת החוק, מוצעות הוראות מעבר לענין חברות שהתאגדו לפני יום התחילה (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – חברה קיימת). על פי המוצע, חברות קיימות ימסרו את המען הדיגיטלי שלהן במסגרת הגשת הדוח השנתי שעל חברה להגיש לפי הפרק השלישי בחלק רביעי לחוק החברות, או בתוך שישה חודשים מיום תחילת התיקון המוצע לגבי חברות, לגבי חברה שהיא תאגיד מדווח או חברת חוץ (ראו סעיף 12 להצעת החוק) (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – מועד התחילה לגבי תאגיד), לפי המוקדם.

כמו כן, וכדי שהשימוש במען הדיגיטלי של חברות ייעשה באופן הדרגתי, מוצע, בסעיף 14 להצעת החוק,

(1) בסעיף 2 –

(א) בסעיף קטן (א), אחרי "(להלן – הרשם)" יבוא "באופן מקוון" ובמקום "מענה בישראל" יבוא "מענה בישראל, כל פרטי מענה דיגיטלי";

(ב) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "בקשה לשינוי או לתיקון כאמור בסעיף קטן זה, תוגש באופן מקוון";

(ג) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), רשאי הרשם, מטעמים מיוחדים, לאפשר הגשת בקשה לפי אותם סעיפים קטנים שלא באופן מקוון.

(ד) בחוק זה, "מען דיגיטלי" – כהגדרתו בחוק החברות, התשנ"ט-1999";

(2) אחרי סעיף 8א יבוא:

"פרק א'1: מען, מען דיגיטלי ודרכי המצאה

8ב. (א) מיום שנרשמה עמותה, עליה לקיים מען בישראל שאליו ניתן להפנות כל הודעה לעמותה.

(ב) הודעה על שינוי במען תימסר לרשם בתוך ארבעה עשר ימים לאחר השינוי והוא ירשום את השינוי.

(ג) המצאת הודעה או מסמך לעמותה תהיה בהנחה במענה של העמותה כפי שהוא רשום אצל הרשם בשעת המסירה, או במשלוח אליו בדואר.

(ד) המצאת הודעה או מסמך מהרשם לעמותה, יכול שתהיה גם בהנחה במקום ששוכנע הרשם ששם מנהלת העמותה בפועל את פעילותה.

8ג. (א) מיום שנרשמה עמותה, עליה לקיים את כל פרטי המען הדיגיטלי.

(ב) הודעה על שינוי בפרט מפרטי המען הדיגיטלי של העמותה תימסר לרשם בתוך ארבעה עשר ימים לאחר השינוי והוא ירשום את השינוי.

ד ב ר י ה ס ב ר

כללי ועל ידי הרשם (ראו סעיף 8ב לחוק העמותות כנוסחו המוצע). כמו כן מוצע לקבוע הוראה לעניין חובת שמירת מסמכים במען העמותה – באופן פיזי או דיגיטלי. החובה תחול לגבי תקנון העמותה, פנקס החברים וחברי הוועד שלה, הפרוטוקולים של האסיפות הכלליות והדוחות הכספיים של העמותה, ונועדה להבטיח את זכותם של חברי העמותה לעיין בהם לפי סעיף 39(א) לחוק העמותות (ראו סעיף 8ד לחוק העמותות כנוסחו המוצע).

סעיפים מוצע לתקן את חוק העמותות ולקבוע בו 6 ו-14 הסדרים לעניין רישום מענה הדיגיטלי של עמותה בידי רשם העמותות, ובכלל זה לקבוע חובת קיום מען דיגיטלי ומסירתו, איסוף מענים דיגיטליים בידי רשם העמותות ורישומם במרשם העמותות.

בסעיף 6(2) ו-3(3) להצעת החוק מוצע לעגן באופן מפורש את המעמד המשפטי הקיים של מענה הפיזי של עמותה ודרכי המצאת הודעה או מסמך לעמותה, באופן

²⁰ ס"ח התש"ם, עמ' 210; התשע"ח, עמ' 412.

(ג) הרשם ירשום את פרטי המען הדיגיטלי של העמותה שצוין בבקשתה לרישום כאמור בסעיף 2(א) או בהודעה על שינוי כאמור בסעיף קטן (ב), לאחר שהודיע לה כאמור בסעיף 3ב(א)(1) ו-3(3) לחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים, התשע"ח-2018.

שמירת מסמכים 78. (א) עמותה תשמור במענה את המסמכים האלה: במען של העמותה

(1) תקנון העמותה;

(2) המסמכים המנויים בסעיף 39(א).

(ב) עמותה רשאית לשמור את המסמכים האמורים בסעיף קטן (א) באמצעים אלקטרוניים, ובלבד שלזכאים לעיין בהם תהיה אפשרות לקבל העתקים מן המסמכים;

(3) סעיף 14 – בטל;

(4) בסעיף 38 –

(א) בסעיף קטן (א) –

ד ב ר י ה ס ב ר

במען הפיזי, מוצע שעמותה תירשם לעדכן את הרשם על כל שינוי במענה הדיגיטלי בתוך 14 ימים.

בסעיף 6(6) להצעת החוק, מוצע כי מספר הטלפון הנייד של עמותה יהיה גלוי לגופים ציבוריים בלבד, מאחר שאפשרות הדיוור הדיגיטלי תוקנה בשלב זה רק לגופים אלה. לעניין זה יוער כי כתובת הדואר האלקטרוני של עמותה ושל חברה לתועלת הציבור שמסרו אותה לרשם, בהתאם להסדר המשפטי שבתוקף, פתוחה לעיון הציבור.

בסעיף 14 להצעת החוק, מוצעת הוראת מעבר ולפיה בתקופת הביניים (כאמור, תקופה של שנתיים לאחר מועד התחילה לגבי תאגידים, שיכול שתוארך בידי שר המשפטים בשנה נוספת) יוכלו עמותות שהתאגדו לפני יום פרסומו של החוק המוצע, לאחר שמסרו את פרטי המען הדיגיטלי שלהן לרשם העמותות, להודיע לו כי הן אינן מעוניינות בדיוור דיגיטלי מגופים ציבוריים. בתום התקופה לא תינתן עוד אפשרות כזו וההסדר יחול על כל העמותות, למעט אלה ששר המשפטים קבע לגביהן אחרת בתקנות (ראו סעיף קטן (ד)).

יובהר כי החובה למסור לרשם את המען הדיגיטלי לפי ההסדר שבהוראת המעבר המתוארת לעיל, תחול גם על עמותה שמסרה לרשם העמותות את כתובת הדואר האלקטרוני או מספר הטלפון הנייד שלה, לפני תחילתו של התיקון המוצע בפרק זה. זאת משום שהמסירה כאמור לא נעשתה לשם רישום פרטים אלה במרשם, וממילא בלא יידוע לגבי האפשרות שגופים ציבוריים יעשו בהם שימוש לצורך דיוור לעמותה.

בין השאר מוצע כי עמותה תהיה חייבת לעדכן את הרשם על כל שינוי במענה הפיזי בתוך 14 ימים. מאחר שחובת עדכון זו מעוגנת על פי המוצע בסעיף 8 לחוק העמותות כנוסחו המוצע, מתייטר סעיף 14 לחוק העמותות שעניינו שינוי מען מוצע לבטלו. וזה נוסחו:

”שינוי מען

14. הודעה על כל שינוי במען משרדה של העמותה תימסר לרשם והוא ירשום את השינוי.”

מוצע לקבוע, בסעיף 8 לחוק העמותות כנוסחו המוצע, כי עמותה תהיה חייבת לקיים מען דיגיטלי, על כל פרטיו. לעניין זה מוצע להגדיר ”מען דיגיטלי” כפי שהוא מוגדר בחוק החברות, כתיקונו המוצע בסעיף 5 להצעת החוק. כך, מען דיגיטלי יכלול כתובת דואר אלקטרוני ומספר טלפון נייד של העמותה. כמפורט בדברי ההסבר לסעיף 5(1) להצעת החוק, אפשר שייקבעו בעתיד פריטים נוספים שייחשבו למען דיגיטלי.

כמו כן מוצע לקבוע כי עמותה תמסור לרשם העמותות את כל פרטי המען הדיגיטלי שלה עם הגשת הבקשה לרישומה. בהתאם להוראות סעיף 3ב(א)(1) ו-3(3) לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, כנוסחו בסעיף 5(5) להצעת החוק, יידע הרשם, במעמד המסירה, את העמותה על השימוש שיעשה במענה הדיגיטלי ככתובת לדיוור דיגיטלי מאת גופים ציבוריים והתוצאות המשפטיות שעשויות להיות לכך. רק לאחר יידוע העמותה ואימות כי המען הדיגיטלי שמסרה העמותה תקין באופן שניתן למסור באמצעותו מסרים לעמותה, ירשום הרשם את מענה הדיגיטלי של העמותה במרשם. בדומה להודעה על שינוי

(1) ברישה, במקום "את המסמכים המקוריים הבאים או העתקיהם המאושרים כדין" יבוא "באופן מקוון את המסמכים או הדיווחים שלהלן";

(2) בפסקה (1), אחרי "מענה" יבוא "או מענה דיגיטלי";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) הרשם רשאי, מטעמים מיוחדים, לאפשר הגשת דיווחים ומסמכים לפי סעיף קטן (א), שלא באופן מקוון";

(5) בסעיף 38ב –

(א) סעיף קטן (א) – בטל;

(ב) בסעיף קטן (ב), ברישה, אחרי "באופן מקוון" יבוא "של בקשות ומסמכים שיש להגיש לרשם לפי חוק זה";

(ג) סעיף קטן (ג) – בטל;

(6) בסעיף 39(ב)1, בסופו יבוא "ולעניין מסמך כאמור הכולל מען דיגיטלי של עמותה – למעט מספר טלפון נייד".

7. בפקודת האגודות השיתופיות²¹ –

(1) אחרי סעיף 18 יבוא:

תיקון פקודת האגודות השיתופיות

"המען הדיגיטלי 18א. (א) מיום שנרשמה אגודה, עליה לקיים את כל פרטי המען הדיגיטלי.

(ב) הודעה על כל פרטי המען הדיגיטלי של אגודה תימסר לרשם עם הבקשה לרישום האגודה; הודעה על שינוי במען הדיגיטלי תימסר לרשם בתוך ארבעה עשר ימים לאחר השינוי.

ד ב ר י ה ס ב ר

אלקטרונית, התשס"א–2001, יראו בקשות ומסמכים שהוגשו באופן מקוון בהתאם לכללים שקבע הרשם לפי סעיף זה, כאילו נחתמו", וזאת מאחר שהוא מתייחר בשל חוק חתימה אלקטרונית (תיקון מס' 3), התשע"ח–2018.

סעיף 7 לפי פקודת האגודות השיתופיות, כל אגודה חייבת לקיים מען, אשר נרשם במרשם המנוהל על ידי רשם האגודות השיתופיות, מכוח תקנות הייסוד, וכן לעדכן את הרשם בכל שינוי במען.

מוצע לתקן את פקודת האגודות השיתופיות ולהוסיף בה הסדרים לגבי רישום מענה דיגיטלי של אגודה שיתופית בידי רשם האגודות השיתופיות, בדומה להסדר המוצע לעניין חברות, בסעיף 5 להצעת החוק, ובכלל זה עיגון חובת קיומו של מען דיגיטלי של אגודה שיתופית ומסירת מען דיגיטלי לרשם, איסוף מענים דיגיטליים ורישומם. יובהר כי חובות הקיום ומסירת מען דיגיטלי תחול לגבי כל פרטי המען הדיגיטלי – כתובת דואר אלקטרוני, מספר טלפון נייד או כל אמצעי דיגיטלי אחר כפי שיקבע שר הכלכלה והתעשייה. כך שאגודה שיתופית תהיה מחויבת לקיים ולמסור לרשם את כל פרטי המען הדיגיטלי כפי שנקבעו לפי הפקודה האמורה. בנוסף מוצע לקבוע

כהשלמה לחובות המוצעות לעיל לעניין קיום ומסירה של מען דיגיטלי, וכחלק מהמגמה הכללית של רשות התאגידים להגברת המקוונות, הקלת נטל בירוקרטי ושיפור השירות, מוצע, בסעיף 6(1), (4) ו(5) להצעת החוק, לקבוע כי בקשה לרישום עמותה, כמו גם דיווחים ומסמכים אחרים שיש להגיש לרשם לפי חוק, תוגש לרשם באופן מקוון. יחד עם זאת, מוצע כי הרשם יוכל לאפשר רישום והגשת מסמכים ודיווחים גם שלא באופן מקוון, מטעמים מיוחדים. כך למשל, במקרים שבהם יהיה קושי של ממש למגיש הבקשה או הדיווח להגישם באופן מקוון, ובכלל זה להזדהות בהזדהות חכמה, אשר לא ניתן לתת לו מענה באמצעות תמיכה פרטנית, הדרכות כלליות וכיוצא בהם. בהתאם לאמור, מוצע לבטל את סעיף קטן (א) של סעיף 38 לחוק העמותות, הקובע כלהלן:

"(א) הרשם רשאי לקבוע כי בקשות ומסמכים שיש להגיש לרשם לפי סעיפים 2, 10 ו-38, יכול שיוגשו באופן מקוון, בלי להגיש את המסמך המקורי או את העתקו המאושר כדין".

כמו כן מוצע לבטל את סעיף קטן (ג) של סעיף 38 האמורה, הקובע כי "על אף האמור בסעיף 2(א) לחוק חתימה

²¹ חוקי א"י, כרך א', עמ' (ע) 336, (א) 360; ס"ח התשע"ח, עמ' 408.

(ג) הרשם ירשום את המען הדיגיטלי שעליו הודיעה האגודה לפי הוראות סעיף קטן (ב), לאחר שהודיע לה כאמור בסעיף 3ב(א)(1) ו-3(3) לחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים, התשע"ח-2018.

(ד) מענה הדיגיטלי של אגודה יהיה פתוח לעיונו של גוף ציבורי, בלבד.

(ה) בסעיף זה –

”גוף ציבורי” – גוף כאמור בפסקה (2) להגדרה ”גוף ציבורי שבסעיף 1 לחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים; ”מען דיגיטלי” – כל אחד מהפרטים המנויים בתוספת.”;

(2) אחרי סעיף 65 יבוא:

”שינוי התוספת 66. שר הכלכלה והתעשייה רשאי, בצו, לשנות את התוספת.

תוספת

(1) כתובת דואר אלקטרוני;

(2) מספר טלפון נייד.”

תיקון פקודת המסים (גבייה)

8. בפקודת המסים (גבייה)²², בסעיף 1ב1 –

(1) בסעיף קטן (ג)(1). המילים ”לפי סעיף 7ג(א)” ו”לפי הסעיף האמור” – יימחקו;

(2) בסעיף קטן (ח). האמור בו יסומן כפסקה (1) ואחריה יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

כמו כן מוצע, בדומה לסמכות שמוצע להקנות לשר המשפטים לגבי חברות ועמותות שהתאגדו לפני יום פרסומו של החוק המוצע, להסמיך גם את שר הכלכלה והתעשייה לקבוע סוגים של אגודות שיתופיות כאמור, שבשל נסיבות מיוחדות שמתקיימות לגביהן, יוכלו להמשיך להודיע כי הן אינן מעוניינות לקבל דיוור דיגיטלי מגופים ציבוריים גם לאחר תום תקופה של שנתיים מיום התחילה לעניין תאגיד, שבה מתאפשר הסירוב לכל האגודות שהתאגדו לפני יום הפרסום כאמור.

סעיף 8 מוצע לתקן את פקודת המסים (גבייה) באופן שיאפשר לגופים ציבוריים הגובים לפי הפקודה האמורה לשלוח מסרים דיגיטליים לפי חוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים כתיקונו המוצע בפרק זה. סעיף 1ב1 לאותה פקודה קובע הוראות לעניין מסמכים אלקטרוניים והמצאתם. מוצע לתקן את סעיף קטן (ח) של הסעיף האמור ולקבוע כי הוראות סעיף 1ב1 לא יחולו על שליחה של מסר אלקטרוני לנמען שהוא סרבן כהגדרתו בפקודה האמורה, בידי גוף ציבורי. גופים אלה, המבקשים לשלוח מסרים אלקטרוניים, יעשו כן בהתאם להוראות פרקים ג' ו'ד' לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, כנוסחו המוצע בסעיף 5(2) להצעת החוק.

כי אגודה שיתופית תהיה חייבת למסור לרשם הודעה על שינוי במען הדיגיטלי בתוך ארבעה עשר ימים לאחר השינוי.

על פי המוצע, רשם האגודות שיתופיות, שהוא הגורם האמון על רישום פרטי אגודה שיתופית בפנקס האגודות השיתופיות, יופקד גם על רישום מענידה הדיגיטליים של האגודות השיתופיות. הרשם ירשום את מענה הדיגיטלי של אגודה שיתופית במרשם רק לאחר שיידע אותה על השימוש שיעשה במענה הדיגיטלי ככתובת לדיוור דיגיטלי של גופים ציבוריים והתוצאות המשפטיות שעשויות להיות לכך, כאמור בסעיף 3ב(א)(1) ו-3(3) לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים. לאחר קיום חובת היידוע, כאמור, ירשום הרשם את מענה הדיגיטלי של אגודה שיתופית במרשם האגודות השיתופיות.

בדומה להוראת המעבר המוצעת בסעיפים 13 ו-14 להצעת החוק לעניין תחולת ההסדר המוצע על חברות ועמותות שהתאגדו לפני יום התחילה לעניין תאגידים, מוצעת הוראת מעבר גם לעניין אגודות שיתופיות שהתאגדו לפני המועד האמור.

²² חוקי א"י, כרך ב', עמ' 1374 (ע) 1374, (א) 1399; ס"ח התשע"ט, עמ' 42.

"(2) הוראות סעיף זה לא יחולו לעניין המצאת מסר אלקטרוני בידי גוף כאמור בפסקה (2) להגדרה "גוף ציבורי" שבסעיף 1 לחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים, התשע"ח-2018, אשר מוסמך לגבות מס לפי פקודה זו, לנמען שהוא סרבן, ויחולו לעניין המצאת מסר כאמור הוראות פרקים ג' ו"ד" לאותו חוק."

בחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967²³ –

(1) בסעיף 1 –

(א) בהגדרה "המצאה מלאה" –

(1) במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) המצאה באחת הדרכים המפורטות בתקנות 161(3) ו-165(א) ו-1(ב), 163 ו-165(א) לתקנות סדר הדין";

(2) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) המצאה שמתקיימים לגביה התנאים שבסעיף 13(א) לחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים, התשע"ח-2018 (להלן – חוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים);"

(ב) במקום ההגדרה "תקנות סדר הדין" יבוא:

"תקנות סדר הדין" – תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018²⁴;

ד ב ר י ה ס ב ר

ציבוריים כתיקונו כמוהו בהתאם לכך מוצע לתקן את סעיף 7(ב1) לחוק ההוצאה לפועל ולקבוע שניתן להמציא אזהרה לחייב בהתאם לדרך הקבועה בתקסד"א החדשות או בדרך שמתקיים לגביה האמור בסעיפים 13 או 13 לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים.

תקסד"א החדשות החליפו את תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (ק"ת התשמ"ה, עמ' 2220) (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – תקסד"א הישנות), ונכנסו לתוקף ביום י"ז בטבת התשפ"א (1 בינואר 2021). מאחר שפסקה (1) להגדרה "המצאה מלאה" כוללת הפניה להוראות מתקסד"א הישנות, מוצע לתקן את אותה הפניה בהתאם לנוסח החדש של התקנות.

כמו כן מוצע לתקן בהתאם את ההגדרה "תקנות סדר הדין" שבסעיף 1 לחוק ההוצאה לפועל.

כדי שמערכת ההוצאה לפועל תוכל לשלוח הודעות באופן דיגיטלי כמוצע לעיל, היא נדרשת לקבל את המען הדיגיטלי של החייב. מאחר שהפרטים שמערכת ההוצאה לפועל רשאית לקבל מרשות ההגירה והאוכלוסין קבועים בתוספת הראשונה לחוק ההוצאה לפועל, מוצע להוסיף לרשימת הפרטים שבתוספת האמורה מען דיגיטלי כהגדרתו בחוק המרשם.

נוסף על כך מוצע לתקן את סעיף קטן (ג) של סעיף 101ב2 האמור, כך שכל גוף העונה על הדרישות הקבועות באותו סעיף, יוכל להמציא עיקול בדרך אלקטרונית (באמצעות ממשק), ולא רק תאגידים בנקאיים.

סעיף 9 מוצע להוסיף להגדרה "המצאה מלאה" שבסעיף 1 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – חוק ההוצאה לפועל), חלופה נוספת של המצאה לפי חוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, כתיקונו בסעיף 2 לחוק זה, וזאת כדי לאפשר לבצע בהליכי הוצאה לפועל המצאה מלאה באמצעות משלוח מסר אלקטרוני. על פי המוצע, משלוח המסר כאמור ייחשב להמצאה מלאה רק אם התמלאו כל התנאים הקבועים בסעיף 13 לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, כנוסחו המוצע בסעיף 5(2) לחוק זה, שבהם רואים מסר שנשלח באופן דיגיטלי כאמור כשקול למסר שנשלח בדואר רשום עם אישור מסירה.

יובהר כי בעוד שלפי תקסד"א החדשות, לא ניתן לשלוח כתב טענות ראשון בדואר אלקטרוני, הרי שבעקבות הוספת פרט (3) להגדרה "המצאה מלאה", כמוצע לעיל, ועל אף האמור בתקסד"א האמורות, יהיה ניתן לשלוח את האזהרה או כל הודעה אחרת שיש לשלוח, באופן דיגיטלי בהתאם להוראות חוק פנייה דיגיטלית לגופים

²³ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116; התשפ"א, עמ' 2.

²⁴ ק"ת התשע"ט, עמ' 422.

- (2) בסעיף 7(ב)1, אחרי "בדרך שממציאים כתבי בית-דין לפי תקנות סדר הדין" יבוא "או בדרך שמתקיימים לגביה התנאים הקבועים בסעיפים 13 או 13 לחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים";
- (3) בסעיף 8א1, בסעיף קטן (ב)1, במקום "תקנות 489 ו-490 לתקנות סדר הדין" יבוא "תקנות 161(4) ו-165(א) לתקנות האמורות";
- (4) בתוספת הראשונה, בסופה יבוא:

"6. מען דיגיטלי כהגדרתו בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965."

תיקון חוק המרכז
לגביית קנסות
אגרות והוצאות

10. בחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995²⁵, בסעיף 5 –

- (1) בסעיף קטן (א), במקום הסיפה החל במילים "בדרך הקבועה" יבוא "בדרך הקבועה בפרק י"ט לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, או בדרך שמתקיימים לגביה התנאים הקבועים בסעיפים 13 או 13 לחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים, התשע"ח-2018 (בסעיף זה – דרישת תשלום נוספת);
- (2) בסעיף קטן (ג), במקום "בסימן ד' בפרק ל"ב לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984" יבוא "בסעיף 164 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018".

תיקון חוק מרשם
האוכלוסין –
תחילה והוראת
מעבר

11. (א) תחילתן של הוראות פרקים ג' ו-ד' לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, כנוסחן בסעיף 2(5) לחוק זה, לעניין מען דיגיטלי כהגדרתו בסעיף 1 לחוק מרשם האוכלוסין, כנוסחו בסעיף 3(1) לחוק זה, תחילתן של הוראות חוק עדכון כתובת, כנוסחן בסעיף 4 לחוק זה, בתום שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה או במועד שבו השלימה רשות האוכלוסין וההגירה את היערכותה ליישום אותן הוראות, לפי המוקדם; המנהל הכללי של רשות האוכלוסין וההגירה יפרסם ברשומות הודעה על המועד שבו הושלמה היערכות כאמור (בסעיף זה – יום התחילה לעניין יחיד).

- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), תחילתן של הוראות סעיף 5א(א) לחוק מרשם האוכלוסין, כנוסחו בסעיף 3(3) לחוק זה, שישה חודשים לאחר יום התחילה לעניין יחיד (בפסקה זו – מועד התחילה הנדחית); ואולם, תושב רשאי למסור את כתובת הוראה האלקטרוני או מספר הטלפון הנייד שלו לרשם החל מיום התחילה לעניין יחיד.
- (ג) בסעיף זה, "מען דיגיטלי" ו"תושב" – כהגדרתם בחוק מרשם האוכלוסין כנוסחו בסעיף 3 לחוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

יובהר כי בעוד שלפי תקסד"א החדשות לא ניתן לשלוח כתב טענות ראשון בדואר אלקטרוני, הרי שבעקבות התיקון המוצע לעיל בסעיף 5(א) לחוק המרכז, ועל אף האמור בתקנות האמורות, יהיה ניתן לבצע המצאה מלאה של דרישת התשלום בהתאם לסעיף 13 האמור.

סעיף 11 מוצע לקבוע כי התיקון לחוק המרשם, כמו גם התיקון לחוק עדכון כתובת, ייכנסו לתוקף בתום שישה חודשים מיום פרסומו של החוק המוצע, או במועד שבו השלימה רשות האוכלוסין וההגירה את היערכותה הטכנולוגית לקליטה והעברה של המענים הדיגיטליים של יחידים, לפי המוקדם; לצורך הבטחת מתן ודאות לציבור לגבי מועד התחילה של ההסדר, המנהל הכללי של רשות

סעיף 10 מוצע לקבוע בסעיף 5(א) לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – חוק המרכז), שהמצאה של דרישת תשלום יכולה להיעשות גם בשליחת מסר למען הדיגיטלי שמתקיים לגביה האמור בסעיף 13 לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, כלומר המצאה ששקולה למשלוח בדואר רשום עם אישור מסירה. משלוח מסר כאמור ייחשב להמצאה מלאה רק אם התמלאו כל התנאים הקבועים באותו סעיף לקיומה של שקילות.

כמו כן, בשל כניסתן לתוקף של תקסד"א החדשות, במועד האמור בדברי ההסבר לסעיף 9 להצעת החוק, מוצע לעדכן את ההפניות לתקנות אלה בסעיף 5 לחוק המרכז.

²⁵ ס"ח התשנ"ה, עמ' 159; התשע"ט, עמ' 224.

תחילתן של הוראות פרקים ג' ויד' לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, כנוסחם בסעיף 5(2) לחוק זה, לעניין מען דיגיטלי של תאגיד, ותחילתן של הוראות סעיפים 5 עד 7 לחוק זה, בתום שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה (בפרק זה – יום התחילה לעניין תאגיד), והן יחולו לעניין חברה או חברת חוץ כהגדרתן בחוק החברות (בפרק זה – חברה, חברת חוץ), עמותה כהגדרתה בחוק העמותות (בפרק זה – עמותה) או אגודה שיתופית כמשמעותה בפקודת האגודות השיתופיות (בפרק זה – אגודה שיתופית), לפי העניין, שהתאגדה במועד האמור או לאחרי; בסעיף זה, "מען דיגיטלי", של תאגיד – כמפורט להלן, לפי העניין:

- (1) לעניין חברה או חברת חוץ – מען דיגיטלי כהגדרתו בסעיף 1 לחוק החברות, כנוסחו בסעיף 5(1)(ב) לחוק זה (בפרק זה – מען דיגיטלי, של חברה);
 - (2) לעניין עמותה – מען דיגיטלי כהגדרתו בסעיף 2(ד) לחוק העמותות, כנוסחו בסעיף 16(ג) לחוק זה (בפרק זה – מען דיגיטלי, של עמותה);
 - (3) לעניין אגודה שיתופית – מען דיגיטלי כהגדרתו בסעיף 18א לפקודת האגודות השיתופיות, כנוסחו בסעיף 17(1) לחוק זה (בפרק זה – מען דיגיטלי, של אגודה שיתופית).
- (א) חברה או חברת חוץ, כמפורט להלן, שהתאגדה לפני יום התחילה לעניין תאגידים, יחולו לגביה החובות לפי סעיפים 123א(א) ו-123ב(ב) ו-123ג(ג) לחוק החברות, כנוסחם בסעיף 5(8) או 11(א) ו-12 לחוק זה, בהתאמה, במועדים שלהלן, לפי העניין, וכן יחולו לגביהן, מאותם מועדים ואילך, ההוראות לפי סעיף 123א(ב) סיפה ו-12ג(ג) לחוק החברות, כנוסחו בסעיף 5(8) לחוק זה, או ההוראות לפי הסעיף האמור כפי שהוחלו בסעיף 346(ג) לחוק החברות, כנוסחו בסעיף 5(11)ג לחוק זה:

- (1) לעניין חברה שאינה תאגיד מדווח כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (בסעיף זה – תאגיד מדווח) – בעת הגשת דיווח לפי סעיף 141 לחוק החברות, לראשונה לאחר יום התחילה לעניין תאגיד;
- (2) לעניין חברה שהיא תאגיד מדווח – בעת הגשת דיווח לפי סעיף 145(2) לחוק החברות, לראשונה לאחר יום התחילה לעניין תאגיד, או בתום שישה חודשים מיום התחילה כאמור, לפי המוקדם;
- (3) לעניין חברת חוץ – בעת הגשת עדכון לפי סעיף 346(ג) לחוק החברות, לראשונה לאחר יום התחילה לעניין תאגיד, בעת הגשת דוח לפי סעיף 348 לחוק האמור לראשונה לאחר יום התחילה כאמור, או בתום שישה חודשים מיום התחילה כאמור, לפי המוקדם.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 12 מוצע שמועד התחילה של הוראות החוק לעניין דיוור בידי גופים ציבוריים לגבי תאגידים – חברה, חברת חוץ, עמותה ואגודה שיתופית, ייקבע ל-6 חודשים מיום פרסום החוק, כדי לאפשר את ההיערכות הנדרשת ליישומם לרשמים לצורך יצירת התשתית המחשובית הנדרשת ליישום מען דיגיטלי שימש גופים ציבוריים.

האוכלוסין וההגירה יפרסם ברשומות ובאתר האינטרנט של הרשות הודעה על המועד שבו הושלמה ההיערכות כאמור. כמו כן מוצע לדחות את המועד שבו תיכנס לתוקף, לגבי תושב, החובה להודיע על מענו הדיגיטלי לפקיד הרישום, לתום שישה חודשים מיום פרסום ההודעה האמורה ברשומות. עם זאת, מוצע לאפשר לתושב להודיע על מענו הדיגיטלי כבר מיום פרסום ההודעה כאמור, ואם בחר לעשות כן, הדבר ייעשה בהתאם להוראות הקבועות בסעיף 33 לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, כנוסחו בסעיף 2(5) להצעת החוק.

(ב) (1) חברה או חברת חוץ שהתאגדה לפני יום פרסומו של חוק זה, ושמסרה לרשם החברות את פרטי מענה הדיגיטלי לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאית, בכל עת בתקופה שממועד המסירה עד תום 24 חודשים מיום התחילה לעניין תאגיד (בפרק זה – תקופת הביניים), להודיע לרשם החברות שהיא מסרבת לקבל מסרים למענה הדיגיטלי בהתאם להוראות פרק ג' לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, בתקופת הביניים; שר המשפטים רשאי, בצו, להאריך את תקופת הביניים בשנה אחת נוספת.

(2) מסרה חברה לרשם החברות הודעה על סירוב כאמור בפסקה (1) –

(א) יודיע לה הרשם כי המען הדיגיטלי יוכל, על אף הודעתה, לשמש גוף ציבורי כאמור בפסקה (2) להגדרה "גוף ציבורי" שבסעיף 1 לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים (בפרק זה – גוף ציבורי) לשליחת מסר כאמור בפסקה (1)(א)(4) של סעיף 33(א) לחוק האמור, בתקופת הביניים;

(ב) לא יוכל גוף ציבורי לשלוח מסר שאינו מסר כאמור בפסקת משנה (א) למען הדיגיטלי של החברה בתקופת הביניים, כל עוד לא חזרה בה החברה מהודעתה; הוראות פסקת משנה זו לא יחולו לעניין גוף ציבורי שחלות לגביו הוראות סעיף 17.

(ג) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על חברה שהתאגדה לפני יום התחילה כאמור בו, ושמסרה לרשם החברות, לפני המועד האמור, את כתובת הדואר האלקטרוני או את מספר הטלפון הנייד שלה.

(ד) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות כי הוראות סעיף קטן (ב) יחולו על סוגי חברות, לרבות חברות חוץ, שהתאגדו לפני יום פרסומו של חוק זה, ושמתיימות לגביהן נסיבות מיוחדות לעניין קבלת מסרים אלקטרוניים על ידן באמצעות דואר אלקטרוני או טלפון נייד שלהן, גם לאחר תום תקופת הביניים.

תיקון חוק
העמותות –
תחולה והוראת
מעבר

14. (א) עמותה שהתאגדה לפני יום התחילה לעניין תאגיד, יחולו עליה החובות לפי סעיף 2(א) לחוק העמותות, כנוסחו בסעיף 16(א) לחוק זה, וסעיף קטן (א) של סעיף 8 לחוק העמותות, כנוסחו בסעיף 6(2) לחוק זה, במועד הגשת הדוח לפי סעיף 38(א)(6) לחוק העמותות, לראשונה לאחר יום התחילה האמור, ויחולו לגביה, מהמועד האמור ואילך ההוראות לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) של סעיף 8 האמור.

(ב) (1) עמותה שהתאגדה לפני יום פרסומו של חוק זה, ושמסרה לרשם העמותות את פרטי מענה הדיגיטלי לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאית, בכל עת בתקופת הביניים, להודיע לרשם העמותות שהיא אינה מעוניינת לקבל מסרים למענה הדיגיטלי בהתאם להוראות פרק ג' לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, בתקופת הביניים.

(2) מסרה עמותה לרשם העמותות הודעה כאמור בפסקה (1) –

(א) יודיע לה הרשם כי המען הדיגיטלי יוכל, על אף הודעתה, לשמש גוף ציבורי לשליחת מסר כאמור בפסקה (1)(א)(4) של סעיף 3ג(א) לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, בתקופת הביניים;

(ב) לא יוכל גוף ציבורי לשלוח מסרים למען הדיגיטלי של העמותה בתקופת הביניים, כל עוד לא חזרה בה העמותה מהודעתה; הוראות פסקת משנה זו לא יחולו לענין גוף ציבורי שחלות לגביו הוראות סעיף 17.

(ג) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על עמותה שהתאגדה לפני יום התחילה לענין תאגיד, ושמסרה לרשם העמותות, לפני המועד האמור, את כתובת הדואר האלקטרוני או את מספר הטלפון הנייד שלה.

(ד) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות כי הוראות סעיף קטן (ב) יחולו על סוגי עמותות שהתאגדו לפני יום פרסומו של חוק זה, ושמתיימות לגביהן נסיבות מיוחדות לענין קבלת מסרים אלקטרוניים על ידן באמצעות דואר אלקטרוני או טלפון נייד שלהן, גם לאחר תום תקופת הביניים.

15.

(א) אגודה שיתופית שהתאגדה לפני יום התחילה לענין תאגידים, יחולו עליה החובות לפי סעיף 18א לפקודת האגודות השיתופיות, כנוסחו בסעיף 7(1) לחוק זה, במועד הגשת הדוח הכספי השנתי לפי סעיף 64(1)ג לפקודה האמורה, לראשונה לאחר יום התחילה לענין תאגיד.

(ב) (1) אגודה שיתופית שהתאגדה לפני יום פרסומו של חוק זה ושמסרה לרשם האגודות השיתופיות את פרטי מענה הדיגיטלי לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאית, בכל עת, בתקופה שממועד המסירה עד תום 24 חודשים מיום התחילה לענין תאגיד, להודיע לרשם האגודות השיתופיות שהיא אינה מעוניינת לקבל מסרים למענה הדיגיטלי בהתאם להוראות פרק ג' לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, באותה תקופה; שר הכלכלה והתעשייה רשאי, בצו, להאריך את התקופה האמורה בשנה אחת נוספת.

(2) מסרה אגודה שיתופית לרשם האגודות השיתופיות הודעה כאמור בפסקה (1) –

(א) יודיע לה הרשם כי המען הדיגיטלי יוכל, על אף הודעתה, לשמש גוף ציבורי לשליחת מסר כאמור בפסקה (1)(א)(4) של סעיף 3ג(3) לחוק תקשורת דיגיטלית עם גופים ציבוריים, בתקופה האמורה בפסקה (1);

(ב) לא יוכל גוף ציבורי לשלוח מסרים למען הדיגיטלי של האגודה השיתופית בתקופת האמורה בפסקה (1), כל עוד לא חזרה בה אגודה השיתופית מהודעתה; הוראות פסקת משנה זו לא יחולו לענין גוף ציבורי שחלות לגביו הוראות סעיף 17.

(ג) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על אגודה שהתאגדה לפני יום התחילה כאמור בו, ושמסרה לרשם האגודות השיתופיות, לפני המועד האמור, את כתובת הדואר האלקטרוני או את מספר הטלפון הנייד שלה.

(ד) השר רשאי לקבוע בתקנות כי הוראות סעיף קטן (ב) יחולו על סוגי אגודות שיתופיות שהתאגדו לפני יום פרסומו של חוק זה ושמתקיימות לגביהן נסיבות מיוחדות לעניין קבלת מסרים אלקטרוניים על ידן באמצעות דואר אלקטרוני או טלפון נייד שלהן, גם לאחר תום התקופה האמורה בסעיף קטן (ב)(1).

16. (א) על אף הוראות סעיפים 11 ו-12, תחילתם של פרקים ג' ו-ד' לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, כנוסחם בסעיף (5)2 לחוק זה, ושל סעיפים 8 עד 10 לחוק זה, לגבי רשות האכיפה והגבייה, המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות או גוף ציבורי אחר הגובה לפי פקודת המסים (גבייה), פקודת העיריות²⁶ או פקודת המועצות המקומיות, לעניין הודעות שגוף כאמור שולח במסגרת הליכי גביית חובות (בסעיף זה – הודעות גבייה), במועד שבו השלים גוף כאמור את היערכותו לשליחת הודעות כאמור לפי הוראות פרק ג' לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, כנוסחו בסעיף (5)2 לחוק זה, או בתום 30 חודשים מיום התחילה לעניין תאגיד, לפי המוקדם; מנהל גוף כאמור יפרסם הודעה על מועד התחילה החל לגביו לפי סעיף קטן זה ברשומות ובאתר האינטרנט של הגוף הציבורי.

תיקון פקודת המסים (גבייה) – תחילה והוראת מעבר

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), בתקופה של 12 חודשים ממועד התחילה כאמור באותו סעיף קטן (בסעיף קטן זה – התקופה הקובעת), יחולו לגבי גוף כאמור בו הוראות סעיף 3 לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, כנוסחו בסעיף (5)2 לחוק זה, לעניין מסר אלקטרוני שהוא הודעה גבייה, רק אם התקבל לגבי המסר גם אישור או חיווי כאמור בסעיף 3(א) לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, כנוסחו בסעיף (5)2 לחוק זה; ואולם, חל מועד התחילה כאמור בסעיף קטן (א), לגבי גוף כאמור בו, 18 חודשים או יותר לאחר יום התחילה לעניין יחיד, תסתיים התקופה הקובעת לגבי אותו גוף בתום 30 חודשים מהמועד האמור.

17. (א) על אף הוראות סעיף 3 לחוק תקשורת דיגיטלית, כנוסחו בסעיף (5)2 לחוק זה, גוף ציבורי שנהג לשלוח מסרים לכתובת הדואר האלקטרוני או למספר הטלפון הנייד של אדם, לפני יום התחילה החל לגביו, רשאי לשלוח לאותו אדם את המסרים באותה דרך עד תום התקופה כמפורט להלן, לפי העניין:

פרק ב' – הוראת מעבר לעניין נוהג

ד ב ר י ה ס ב ר

את היערכותו והחל במשלוח מסרים דיגיטליים, ושמהנהג הגוף הציבורי פרסם לגביו הודעה ברשומות ובאתר האינטרנט של הגוף הציבורי.

כאמור, גוף ציבורי יוכל לשלוח הודעות במהלך התקופה הקובעת לפי ההסדר המוצע בהוראת המעבר לעניין שקילות, למשך 12 חודשים. ואולם, מוצע כי גוף שסיים להיערך והחל לשלוח מסרים דיגיטליים בחלוף יותר מ-18 חודשים מיום תחילת ההסדר לעניין יחיד (ראו סעיף 11 להצעת החוק), יחול עליו הסדר השקילות מכוח הוראת המעבר רק עד תום 30 חודשים מאותו מועד. כך למשל, גוף ציבורי שהחל לשלוח הודעות למען דיגיטלי לאחר 6 חודשים ממועד התחילה, יוכל לדוור לפי ההסדר שבהוראת המעבר במשך 12 חודשים. ואולם, גוף שהחל במשלוח מסרים באופן האמור בחלוף 25 חודשים ממועד התחילה הנוכח, יוכל לדוור מכוח הוראת המעבר במשך 5 חודשים, בלבד.

סעיף 16 בהליכי גביית חובות יש להודעות דרישת תשלום החוב הנשלחות חשיבות מוגברת, שכן ההנחה שחייב משתמט מתשלום החוב ועל כן ניתן לנקוט נגדו בהליכי גבייה, מבוססת על ההנחה שהוא קיבל את דרישת התשלום או האזהרה והחליט שלא לשלם אותה. לפיכך, מוצע לקבוע כי בתקופה של שנה מיום התחילה של הסדר הדיוור הדיגיטלי לעניין גופים ציבוריים הגובים לפי פקודת המסים (גבייה), פקודת העיריות או פקודת המועצות המקומיות (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – מועד התחילה לעניין גבייה, התקופה הקובעת), משלוח הודעות בהליכים אלה למען הדיגיטלי, ייחשב לכזה העונה על הדרישה הקבועה בכל דין לעניין משלוח הודעות בכתב, רק אם החייב אישר את קבלת המסר לפי סעיף 3(א) לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, כנוסחו בסעיף 1(5) להצעת החוק (להלן בדברי ההסבר לפרק זה – הוראת מעבר בדבר שקילות). על פי המוצע, מועד התחילה לעניין גבייה יימנה לעניין כל גוף ציבורי הגובה חובות לפי הדינים המפורטים בסעיף, בנפרד, ויהיה המועד שבו גוף ציבורי כאמור השלים

²⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

(1) לעניין תושב כהגדרתו בחוק מרשם האוכלוסין – 18 חודשים מיום התחילה לעניין יחיד;

(2) לעניין תאגיד – שנתיים מיום התחילה לעניין תאגיד.

(ב) השר כהגדרתו בחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, רשאי, בצו, להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (א)1 בתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים, לגבי הגופים הציבוריים, כולם או חלקם.

(ג) שר המשפטים, ולעניין אגודה שיתופית – שר הכלכלה והתעשייה, רשאי, בצו, להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (א)2 בתקופה נוספת שלא תעלה על שנה.

18. (א) בתקופה שמיום פרסומו של חוק זה עד תום 30 חודשים מהמועד האמור, יקראו את חוק מרשם האוכלוסין כך שאחרי סעיף 18 יבוא:

”קבלת מען דיגיטלי 18א. (א) גוף מהגופים הציבוריים המפורטים להלן, יעביר לפקיד מגופים ציבוריים הרישום הראשי, לפי דרישתו, את מספרי הטלפון הנייד וכתובות הדואר האלקטרוני של תושבים, שנכללים במאגרי המידע של הגופים האלה:

(1) המוסד לביטוח לאומי;

(2) רשות המסים בישראל;

(3) משרד התחבורה והבטיחות בדרכים;

(4) משרד הביטחון;

(5) צבא הגנה לישראל;

(6) רשות התקשוב הממשלתי.

ד ב ר י ה ס ב ר

בדרך אחרת מהדרך הקבועה בסעיף 33 המוצע, עובר ליום התחילה החל לעניין שליחת המסר, יוכל הגוף הציבורי להמשיך לשלוח את המסרים באותה דרך 18 חודשים נוספים מהמועד האמור לנמען שהוא תושב, ולמשך שנתיים מהמועד האמור לנמען שהוא תאגיד. כדי לאפשר גמישות מסוימת בהתאם להתפתחויות, מוצע לקבוע כי שר הכלכלה והתעשייה יוכל להאריך בצו את התקופה האמורה לגבי שליחת מסרים דיגיטליים לתושבים בתקופה נוספת של שנתיים לכל היותר, ולגבי שליחת מסרים כאמור לאגודות שיתופיות – בתקופה נוספת של שנה לכל היותר, ושר המשפטים יוכל להאריך בצו את התקופה האמורה לגבי שליחת מסרים דיגיטליים לחברות ולעמותות בתקופה נוספת של שנה לכל היותר.

סעיף 18 מוצע לקבוע הוראת שעה, שתחול שלושים חודשים מיום פרסומו של החוק המוצע, ושבהלכה יוכל פקיד הרישום לפנות באופן יזום לתושבים

סעיף 17 כאמור לעיל, סעיף 33 לחוק פנייה דיגיטלית לגופים ציבוריים, כנוסחו המוצע בסעיף 2(5) לחוק זה, קובע סטנדרטים מחייבים לשליחת מסר למען דיגיטלי, שיחולו על כל גוף ציבורי (המנוי בתוספת השנייה לאותו חוק). כבר היום קיימים גופים ציבוריים רבים שנוהגים לשלוח מסרים דיגיטליים לתושבים ולגופים אחרים. ואולם, גופים אלה אינם בהכרח שולחים את המסרים בהתאם לסטנדרטים הקבועים בסעיף 33 המוצע, ולמעשה, שליחת המסרים כאמור בהכרח אינה בהתאם לכל התנאים הקבועים באותו סעיף, מאחר שאינה נעשית ל”מען הדיגיטלי” כהגדרתו בחיקוקים השונים שמכוחם מנוהל מרשם.

כדי שלא להביא לכך שגופים אלה ייאלצו להפסיק את שליחת המסרים הדיגיטליים באופן מידי, דבר שיפגע ביעילות ובשירות שמעניק הגוף הציבורי, מוצע לקבוע כי במקרה שבו גוף ציבורי נהג לשלוח מסר באופן דיגיטלי

(ב) המידע שהועבר לפי הוראות סעיף קטן (א), יישמר בלי ציון הגוף שהעביר את המידע; פקיד הרישום ישמור את המידע שהועבר כאמור רק לצורך פנייה לתושב לפי סעיף 219, וימחק את המידע בסמוך לאחר קבלת הודעת התושב לפי אותו סעיף.

(ג) הוראות סעיף 18(א) לא יחולו לעניין העברת מידע לפי סעיף זה.

(ב) בתקופה שמיום התחילה לעניין יחיד עד תום 24 חודשים מהמועד האמור, יקראו את חוק מרשם האוכלוסין כך שאחרי סעיף 119 יבוא:

”יידוע תושב בדבר 219. (א) פקיד הרישום רשאי לפנות לתושב כדי ליידע אותו על חובתו להודיע על מען דיגיטלי מען דיגיטלי על מען דיגיטלי בסעיף 5א.

(ב) תושב שקיבל פנייה מפקיד הרישום לפי הוראות סעיף קטן (א), חייב למסור לפקיד הרישום הודעה בדבר פרטי מענו הדיגיטלי בתוך 10 ימים ממועד הפנייה.”

ד ב ר י ה ס ב ר

התקשרות דיגיטליים של תושבים שמצויים בידיהם. כמו כן מוצע לקבוע כללים לגבי אופן שמירת פרטי ההתקשרות שהתקבלו מכוח הוראה זו, וכמו כן חובה למחוק את פרטי ההתקשרות לאחר קבלת הודעת התושב.

לשם קבלת הודעה על המען הדיגיטלי ורישומו במרשם. מוצע לקבוע כי לשם כך יוכל פקיד הרישום להשתמש בפרטי ההתקשרות הדיגיטליים שיש בידו (אך לא נרשמו במרשם, משום שלא נמסרו למטרת רישום כאמור), או לקבל מגופים ציבוריים מסוימים, המנויים בהוראת השעה, פרטי

פרק ג': תאגידיים שהוקמו לפי חוק

תיקון חוק יסודות התקציב 19. בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985²⁷ –

התקציב

(1) אחרי סעיף 28 יבוא:

"דוחות כספיים 28א. (א) בסעיף זה, "דוחות כספיים" – כל אלה:
של תאגיד

(1) דוח על המצב הכספי או מאזן;

(2) דוח על הביצוע הכספי או דוח רווח והפסד;

(3) דוח על השינויים בנכסים נטו או דוח על השינויים בהון העצמי;

(4) דוח על תזרימי המזומנים;

(5) ביאורים לדוחות האמורים וביאורים הכוללים את עיקרי המדיניות החשבונאית.

(ב) תאגיד יערוך מדי שנה דוחות כספיים לפי הוראות סעיף זה.

(ג) מועצת התאגיד אחראית לעריכת הדוחות הכספיים ולאישורם; לעניין זה, "מועצת תאגיד" – מועצת תאגיד או כל גוף אחר הממלא בתאגיד תפקיד דומה לתפקיד של מועצת תאגיד או לתפקיד של דירקטוריון בחברה, אף אם כינויו שונה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפיכך מוצע לתקן את חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, כך שתאגיד, כהגדרתו שם, יהויב לערוך דוחות כספיים ולהגישם לשר הממונה על ביצוע החוק שלפיו הוקם התאגיד, ולחשב הכללי במשרד האוצר.

לפסקה 1

לסעיף 28א המוצע

לסעיף קטן (א) המוצע

מוצע להגדיר את הדוחות הכספיים שהתאגיד יהיה חייב להגיש. הגדרת הדוחות הכספיים היא בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים הרלוונטיים. דוח על המצב הכספי, דוח על הביצוע הכספי ודוח על השינויים בנכסים נטו הם המונחים המקובלים במגזר הממשלתי, ולפיכך מדובר על חלופות למונחים: מאזן, דוח רווח והפסד ודוח על השינויים בהון העצמי.

לסעיף קטן (ב) המוצע

כאמור בחלק הכללי של דברי ההסבר מוצע לקבוע את החובה על תאגידיים להגיש דוחות כספיים מדי שנה.

לסעיף קטן (ג) המוצע

מוצע לקבוע כי מועצת התאגיד תהיה אחראית לעריכתם של הדוחות הכספיים וכן תאשרם. תפקידיה של המועצה הם לקבוע את מדיניותו של התאגיד הציבורי וכן לפקח על התנהלות התקניה והיעילה ומימוש מטרותיו, בדומה לדירקטוריון בחברה. על כן בתאגיד שבו גוף אחר מתפקד כמועצה כאמור, אף אם כינויו שונה, יחולו החובות האמורות על הגוף האחר.

סעיף 19 חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (בפרק כללי זה – חוק יסודות התקציב), נועד לקבוע את עקרונותיו של תקציב המדינה. פרק ד' לחוק עוסק בין השאר בהוראות החלות על תאגידיים שהוקמו בחוק או שמתקיימים בהם תנאים אחרים להגדרת "תאגיד" כאמור באתו פרק, ואשר ממלאים תפקידים ציבוריים מגוונים ולעיתים אף מופקדות בידיהם סמכויות שלטוניות לשם מילוי תפקידים הציבורי. התאגידיים הם בעלי אישיות משפטית נפרדת מזו של המדינה, דבר שמאפשר גמישות ועצמאות בניהולם, ויחד עם זאת הם גם מהווים חלק מהמגזר הציבורי. במצב הקיים היום, התאגידיים אינם כפופים באופן אחיד וגורף למלא הכללים החלים על גופים אחרים במגזר הציבורי, שנועדו להבטיח התנהלות תקינה של גופים ממשלתיים על פי כללי המשפט הציבורי.

דוחות כספיים של תאגידיים הם כלי ראשון במעלה לפיקוח על פעולותיהם, הן בעבור גורמי הממשלה הרלוונטיים, הן בעבור מועצת התאגיד והן בעבור הציבור. התאגידיים מהווים, כאמור, חלק מהמגזר הציבורי והוקמו כדי לקדם מטרות ציבוריות, אך בהעדר הסדרה רוחבית אין כיום אחידות בין התאגידיים השונים בתחום השקיפות והדיווחים הכספיים. במצב דברים זה מוצע לפעול להגברת השקיפות ולהבטיח שתאגידיים יכינו דוחות כספיים, אשר יהיו ערוכים ומבוקרים באופן הרצוי בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, ויפרסמו אותם בפומבי.

²⁷ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60; התשפ"א, עמ' 256.